

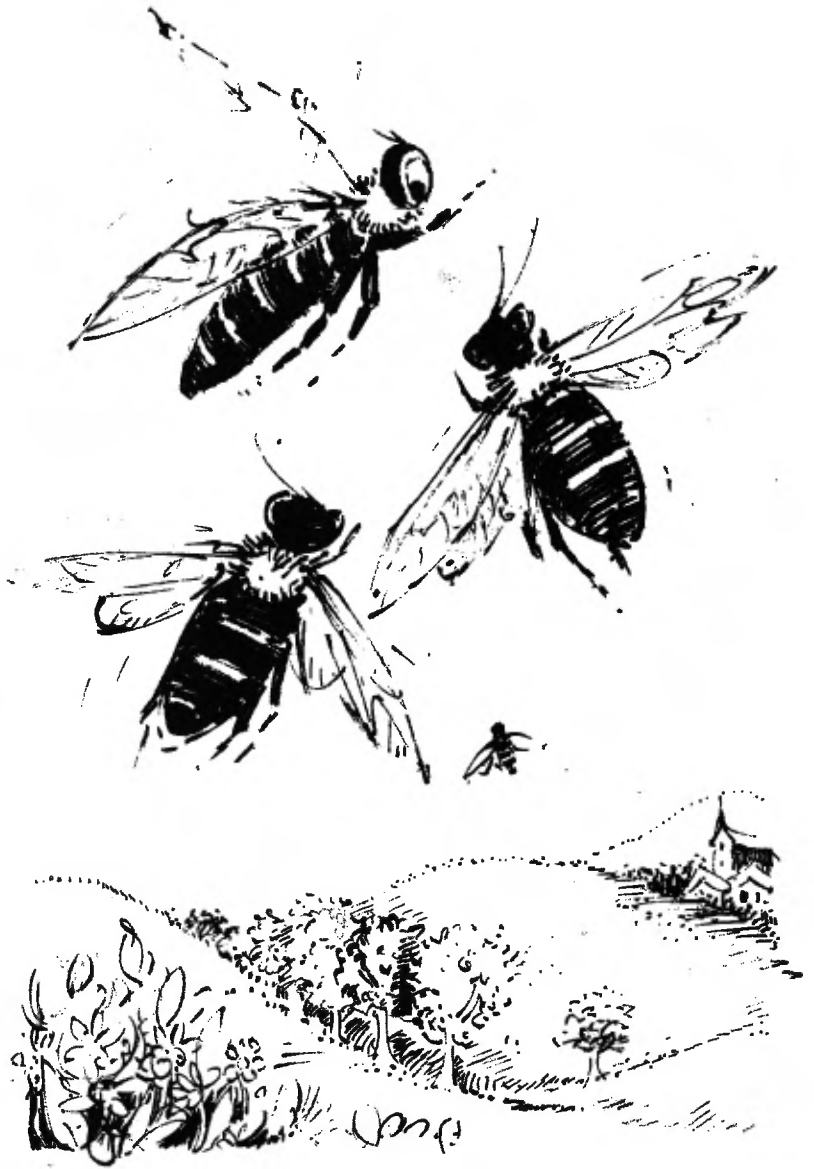
p. a. de rover

bieke's levenslied

het leven van bieke de bij

BIEKE'S LEVENSLIED

P. A. DE ROVER

Bieke's levenslied

met illustraties van Geeske van Tienhoven

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH B.V.
NIJKERK

ISBN 90 266 4413 2

ER WAS EENS . . .

Er was eens een jongen, die met een mooi zomerrapport thuiskwam.

Zijn vader was er zeer mee ingenomen, dat spreekt, en toen vroeg die vader aan die jongen: „Wat zou je nu eens graag willen hebben?”

En wat zei die jongen? „Een *bijenvolk!*”

„Akkoord,” zei vader, „volgende week gaan we naar de markt in Veenendaal, de grootste bijenmarkt van Europa.”

Het was een mooie zomermorgen, toen vader en Wim samen naar Veenendaal fietsten. En een uurtje later was Wim (zo zullen we die jongen maar noemen) de gelukkige bezitter van een korf bijen.

Het vervoer leverde geen moeilijkheden op. Wim droeg de korf heel gewoon aan een riem op zijn rug. De korf was opgedoekt, dat wil zeggen van onderen goed gesloten door een zak, en in het vlieggat zal een propje gras.

Zo is Wim imker geworden en hij heeft er geen spijt van gehad. Hij is van zijn bijen gaan houden, zoveel, dat hij ze niet meer zou willen missen. En . . . met zijn vader is het precies zo gegaan. Ze hebben het leven van de bijen bestudeerd uit boeken, maar ook bij de korf zelf. Het is bij het ene volk niet gebleven.

De schrijver, de vader van Wim

1. BIEKE'S EERSTE LEVENSWEKEN

Bieke is geboren in een klein wiegje, een wiegje, waar ze precies in paste; een cel noemen we dat.

In die cel heeft de grote moederbij, de koningin van het bijenvolk, een klein, langwerpig eitje gelegd.

Doordat het zo lekker warm was in de cel, veranderde het eitje al gauw in een larfje, een rond, bijna wit larfje.

Dit larfje heeft van de verzorgsters in het bijenvolk een lekker papje gekregen en toen hebben die verzorgsters een deurtje voor de cel gedaan en dit deurtje goed gesloten: verzegeld, zoals de imkers zeggen.

Ziezo, het larfje moest nu zelf maar zien wat er van terecht kwam. De bijen bemoeiden zich er niet meer mee.

Nu, het larfje had ook verder geen hulp meer nodig. Het begon met zich lekker dik te eten aan het papje en toen . . . is het veranderd in een popje.

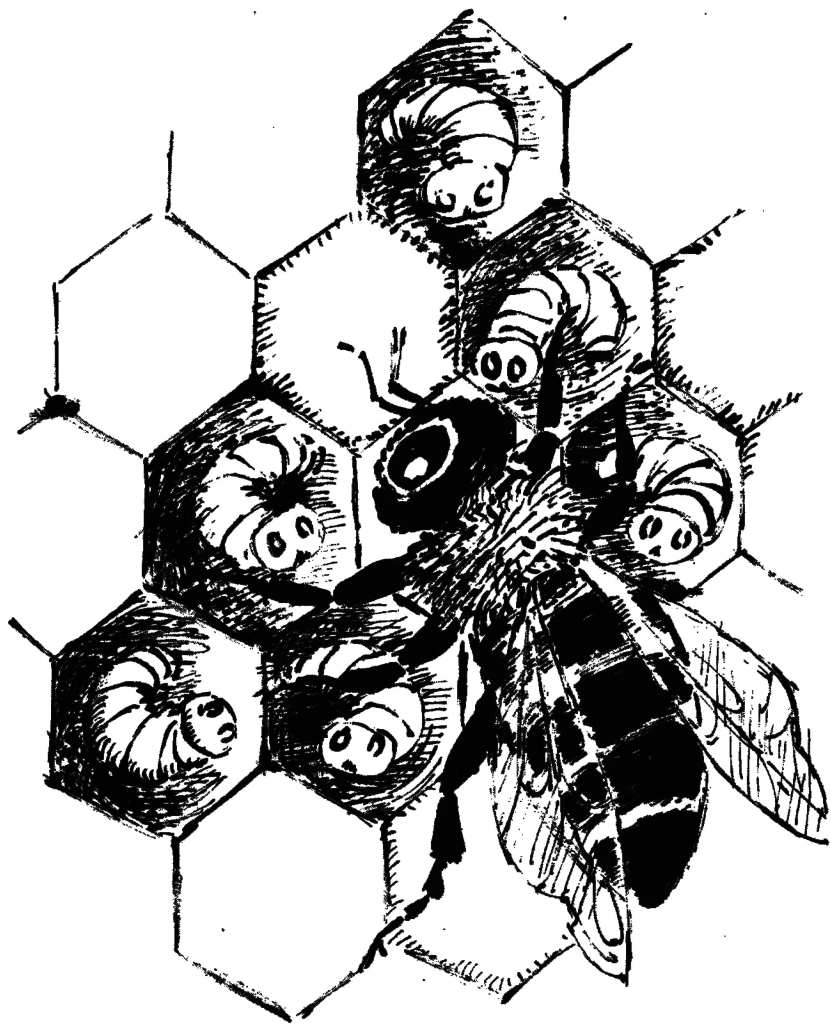
Uit de huid van dit popje is Bieke gekropen, precies drie weken nadat de grote moederbij het eitje had gelegd.

Bieke vond het al dadelijk veel te eng in het kleine afgesloten wiegje. Ze brak het deurtje open. Ze wou eruit. Ze kroop uit de cel en daar bevond ze zich nu meteen tussen o zo veel zusjes.

„Goeiendag, daar ben ik ook.”

„Goeiendag,” bromden een paar zusjes. „En nu niet luilakken, hè, hier moet gewerkt worden.”

Eigenlijk kan men niet zeggen, dat Bieke het levenslicht aanschouwde, want het was tamelijk donker in het strooien huis, dat door het bijenvolk bewoond werd. Ramen waren er niet. Er was alleen maar een poort, die altijd openstond en daar-

door viel wat licht naar binnen, maar die poort, het vlieggat, daar moest zij de eerste weken vandaan blijven . . .

Zodra Bieke geboren was, begon ze met een heel leuk werkje: ze mocht de koningin verzorgen. Ze mocht de koningin, de grote moederbij, die de hele dag niets anders deed dan eieren leggen, eten geven. Dat deed ze heel graag en ze zorgde ervoor dat de koningin van haar heel lekker eten kreeg. Het fijnste was niet fijn genoeg voor de koningin.

En dan mocht Bieke nog meer doen. Ze mocht de kleine, hulpeloze larfjes verzorgen, de baby's van de korf. Ook die larfjes mocht ze eten geven. Een fijn papje maakte ze voor hen, zo iets als . . . griesmeelpap.

De larfjes die Bieke voerde, werden dik en rond. En als ze dik genoeg waren naar Bieke's zin, gaf ze hun nog een extra portie pap in hun wiegje en dan zei ze: „Ziezo, dikke hummels, nu heb je genoeg.” En dan maakte ze een deurtje voor het wiegje en dat deurtje deed ze stevig dicht, precies zoals haar oudere zusters vroeger bij haar gedaan hadden.

Bieke had het heel de dag druk; maar ze was jong, dus ze vond het fijn het druk te hebben.

Toen ze een week oud was, mocht ze weer andere werkjes doen. Ze mocht het stuifmeel opbergen dat de bijen, die maar steeds in en uit vlogen, uit de bloemen haalden en dat ze meevoerden in dotjes aan de achterpoten. Ze mocht de honingcellen, die door de honingbijen gevuld waren, verzegelen; en midden onder die bedrijven kwam er dan soms opeens een grote dikke bij naar haar toe, een dikke broer van Bieke, een dar. En die bedelde: „Toe, Bieke, geef mij een hapje?”

Nou, wat doe je als zo'n dikke broer, zo'n goeierd, bij je komt schooien? En als je weet dat hij zelf zijn kostje niet kan opscharrelen, maar gevoerd moet worden?

Dan geef je hem natuurlijk wat; hij mag toch niet rammelen

van de honger als er overvloed in de korf is? Maar dan mopper je ondertussen: „Dikke lummel, loop me niet in de weg. Ik heb het veel te druk.”

Maar je geeft hem een lekker hapje, want je hebt medelijden met hem.

Weer een weekje later, Bieke was nu al twee weken oud, kreeg ze een ander karweitje. Bieke was niet alleen een trouw verzorgstertje van de koningin en een zorgzaam moedertje voor de larfjes, maar ze kon ook mooie huisjes bouwen, zo mooi, dat zelfs de knapste mensen het niet beter kunnen. De steentjes voor die huisjes, de kleine plaatjes was, maakte ze ook zelf en die wist ze zo keurig en zo zuiver tegen elkaar te passen, dat je er niet genoeg naar kijken kunt. Die huisjes, de mooie, zeshoekige cellen, vormen met elkaar een raat. Bieke was nu dus ratenbouwster geworden . . .

En Bieke deed nog meer. Ja, in zo'n bijenvolk is heel wat werk te verzetten. Als er nieuwe zusjes geboren werden, ging Bieke het wiegje, waar ze uitgekomen waren, netjes schoonmaken, zo netjes, dat de cellen glommen alsof ze prachtig gepoetst waren.

En als de koningin langs kwam en als ze dan merkte hoe schoon de cellen waren, zei de koningin: „Goed gedaan, hoor Bieke.” Dan glom Bieke van trots en blijdschap.

Geen wonder, zo'n pluimpje van de koningin, wie zou dat niet fijn vinden. En nog blijer werd Bieke bij wat de koningin dan deed. Ze legde weer een slank wit eitje, net een klein wit stokje, in de schoongepoetste cel. En dat vond Bieke ook heel fijn.

Zo had Bieke het een week of drie heel druk in de korf. Toen kwam het grote ogenblik dat Bieke uit het donker van de korf naar de poort mocht gaan, waardoor het witte licht kwam. Telkens als ze al werkend in de nabijheid van het vlieggat gekomen was, had ze er even verlangend doorheen

gekeken met haar grote ogen. Maar dan moest ze weer terug. Ze was nog niet oud genoeg.

Maar nu was ze drie weken oud en nu mocht ze eens een kijkje nemen op de rand van het vlieggat. Nu mocht ze nog niet haar vleugeltjes uitslaan en wegvliegen, nee, dat niet, nu mocht ze eerst bij het vlieggat nog een poosje de wacht houden of er geen vijanden kwamen.

En toen . . . toen mocht ze werkelijk uitvliegen . . .

En toen begonnen eigenlijk haar grote avonturen pas, want toen werd het gevaarlijk voor Bieke. Maar ook mooi.

2. BIEKE EN FILANTA

't Was op een mooie zomermorgen.

De zon kwam juist over de heg aan het eind van de tuin kijken. In de tuin stonden veel mooie bloemen met allerlei kleuren. De bloemen wachtten al vol ongeduld op de zonnestralen, want als die kwamen, werd het feest in de tuin, een feest van rood en blauw en geel en van goud, veel goud. Dat strooiden de zonnestralen over de bloemen.

Heel vroeg in de morgen, lang voordat de zon wakker werd, hadden alle bloemen een mooie parel gekregen. En als nu de zonnestralen kwamen en met de parel gingen spelen, schitterde die zo mooi . . .

De bloemen waren trots op hun parel. Ze keken naar elkaar wie wel de mooiste had. En ze pasten er goed op dat ze hun parel niet verloren.

De wind vond die parels vast ook mooi, want hij durfde de bloemknopjes haast niet te buigen. Hij gleed er heel zacht langs en streefde ze . . .

En nu, op deze mooie stille zomermorgen mocht Bieke voor het eerst naar buiten. Een der oudere bijen zei tegen haar: „Denk erom, niet meteen de wijde wereld invliegen, hoor; dan kun je de korf niet terug vinden.”

Langzaam liep Bieke naar het vlieggat. Haar hartje beefde van opwinding.

Nu kwam het grote ogenblik.

Voorzichtig stak ze haar kopje naar buiten. En toen . . . toen zat ze opeens in het heerlijke, volle licht van de stralende zomermorgen.

Zo blij, zo jubelend blij was het licht, dat ze er een ogenblik

beduusd van was. Haar grote ogen keken vol bewondering naar de tuin, naar de bloemen, naar de sneeuwwitte jasmijnstruiken en een grote vreugde ging door haar heen. Ze streek met haar voorpootjes over de ogen, alsof ze al het moois zo maar niet ineens kon verwerken.

„Wat is de wereld mooi,” fluisterde ze.

Toen kreeg ze een duw van een poortwachtster die zei:

„Toe, zit daar niet te dromen. Er moet gewerkt worden.” Bieke hoorde het maar half. Ze begon met haar vleugels te trillen, sneller, al sneller en toen . . . toen was het alsof ze zo maar omhoogzweefde. Dat was een nieuw geluk! Ze vloog, ze vloog zo maar in de mooie tuin in de vrolijke morgen.

„Naar de bloemen,” zei ze tegen zichzelf.

Maar toen . . . „Nee, niet direct de wijde wereld invliegen, dan weet ik straks de weg terug niet meer,” bedacht ze. „Eerst goed kijken hoe de korf er uit ziet en waar hij staat.” Ze vloog, nee, ze zweefde een poosje over de korf heen en weer, op en neer. Bieke had nooit gedacht dat vliegen zo vanzelf ging.

Al verder ging ze van de korf af. Al hoger vloog ze; en weer terug en weer weg en de zonnestrallen glansden op haar mooie, slanke lijfje. En haar grote ogen keken maar, keken maar . . . o, er was zoveel te zien!

Toen ze een poosje gevlogen had, ging ze op een bloempje van de jasmijn zitten. Hè, ze was toch een beetje moe geworden van het vliegen.

Een ogenblikje zat ze zo. Toen drong de heerlijke geur van het sneeuwwitte bloempje tot haar door. Ze voelde opeens dat ze honger had.

Gretig stak ze haar tongetje in het hartje van de bloem en toen . . . honing. Zo heerlijk zoet en zo geurig, als ze nog nooit geproefd had.

Met langzame teugjes zoog ze haar honingmaagje vol.

„Ik ga er wat van in de korf brengen,” zei ze tegen zichzelf. Bij het vlieggat gekomen wachtte de poortwachtster haar op.

Even besnuffelde ze haar. Toen zei ze: „Kom maar, Bieke, ga maar naar binnen en los je vrachtje. Je weet al gauw hoe het hoort in ons bijenleven.”

Bieke's hartje zwol van trots en parmantig stapte ze naar binnen.

Even later kwam ze weer naar buiten en weer vloog ze naar de jasmijnstruik, die zijn sneeuwwitte bloemen al voor haar opende. Ze liep de ene bloem in, de andere uit en overal werd ze met vreugde ontvangen.

De meeldraden van de ene bloem strooiden wat stuifmeel op haar rug en dat gaf ze weer aan de stampers van de andere. Natuurlijk, voor wat hoort wat . . .

Zo vloog Bieke de hele morgen af en aan.

Het was al na de middag, toen ze op een blad van de pereboom achter in de tuin even ging zitten om uit te rusten. Het was er heerlijk koel en Bieke genoot van haar jonge leven.

Wat was het leven mooi!

Terwijl Bieke zo stilletjes zat te genieten, kwam er een insect naast haar zitten. Het was ongeveer even groot als zij. Het had heel grote ogen en een gele kop en zijn achterlijfje was ook geel met zwarte strepen. Het insect keek Bieke met zijn grote ogen aan.

„Wie ben je?” vroeg Bieke.

„Ik heet Filanta,” antwoordde het insect. „En wie ben jij?”

„Ik ben Bieke, de bij, en ik woon in de korf daarginds.”

„Dat dacht ik al,” zei Filanta. „Je ziet er nog zo jong uit. Vlieg je vandaag voor 't eerst?”

„Ja,” antwoordde Bieke.

„Ik vind dat jij een mooi slank lijfje hebt en mooie ogen. En je vleugels zijn nog zo gaaf.”

Bieke voelde zich geveleid door de woorden van Filanta. Ze wist eigenlijk niet goed wat ze daarop zeggen moest en daarom zei ze maar: „Ik vind de wereld toch zo mooi!”

„Dat is ze ook,” zei Filanta, „en jij bent de mooiste van alle

bijen.”

Filanta ging eens verzitten en bekeek Bieke van alle kanten.

„Heb je honing bij je?” vroeg ze toen.

„Ja, ik ben op weg naar de korf.”

Er loerde iets van begeerte in Filanta's ogen, maar dat zag Bieke niet. Bieke had nooit over Filanta gehoord, dus ze wist ook niet hoe gevaarlijk die voor haar was.

Filanta liep lanzaam om haar heen. Hoe heerlijk rook het bijtje!

Toen opeens voelde Bieke een stekende pijn in haar borst.

„Au!” gilte ze, „wat doe je?”

Filanta greep haar vast en drukte zo op Bieke's honingmaagje, dat al haar honing door haar tong naar buiten kwam.

Bieke probeerde de verraderlijke Filanta van zich af te schudden, maar het lukte niet. Het was net of ze niet goed vechten kon. Ze kon geen kracht meer zetten met haar pootjes. Ze probeerde haar achterlijf te krommen om Filanta te steken, maar het lukte niet. Het was of al haar spieren verlamden.

Ze werd duizelig. Toen ging langzaam het mooie, blijde licht van de zon weg. Er kwam een nevel voor haar ogen. Ze probeerde zich rechtop te houden, maar haar kopje werd zo zwaar. Het zakte opzij . . .

Wanhopig vocht ze tegen de verdoving die door haar lijfje trok. Een grote droefheid kwam over haar heen. Zou ze nu moeten sterven? Zou dit het einde zijn van de dag, de eerste dag buiten de korf, die ze zo stralend begon? Moest ze nu al sterven?

„Ga maar es mooi dromen, liefje,” zei Filanta en er was een lelijke klank in haar stem.

Toen ging het licht helemaal weg. Het werd donker voor Bieke, stikdonker. Ze hoorde of zag niets meer. En intussen zoog Filanta, de verraderlijke wesp, zich vol aan de honing die Bieke gehaald had . . .

De zon ging schuil achter een wolkenbank aan de horizon

toen Bieke weer bijkwam. In haar grote, donkere ogen keerde het licht weer. De verlamming week weg uit haar poten. Ze probeerde op te staan. Ja, 't ging. Voorzichtig kroop ze over-eind. Ze beefde over haar gehele lijfje, maar 't ging. En ze kon weer zien. Ze was dus niet dood.

Een grote vreugde doorstroomde haar. Ze keek om zich heen. Toen herinnerde ze zich wat er gebeurd was.

Schuw keek ze om zich heen, maar Filanta was weg. Ze slaakte een diepe zucht . . .

Ze leefde, ze was niet dood. En Filanta was weg en, ja, ze voelde zich wel moe, ontzettend moe, maar ze moest proberen te vliegen.

Ze bewoog haar vleugeltjes, al sneller en toen . . . toen werd haar lijfje gedragen door de mooie, stille zomeravond. Bieke vloog weer, vloog regelrecht naar de korf. Ze voelde zich naar en leeg en duizelig, maar ze wist de weg. Daar was de korf al en daar stond de poortwachster. Doodmoe liet Bieke zich op de rand van het vlieggat neer.

De poortwachster keek haar even verwonderd aan.

„Wat scheelt jou?” vroeg ze toen. „Je ziet er zo vreemd uit en je heeft zo.”

Bieke vertelde wat er met haar gebeurd was. En toen ze uit-verteld was, zei de poortwachster:

„Je bent er goed afgekomen, Bieke. Het had veel erger kunnen zijn. Die Filanta is een verraderlijke wesp. Gisteren nog heeft ze ook één van ons verdoofd en naar haar nest gesleept diep in de grond. En toen heeft ze een eitje in haar lichaam gelegd. Brrr. Jij bent er goed afgekomen, Bieke. Ze heeft jou alleen maar je honing afgenomen. Als ze je naar haar nest gesleept had, zou je een vreselijke dood gestorven zijn. Filanta is een bijenwolf en dat zijn onze gevaarlijkste vijanden. Als je er ooit weer één ontmoet, dan vlieg je onmiddellijk weg, want zij is veel sterker dan jij. En ga nu eerst maar eens flink slapen. Morgen ben je weer beter.”

Bieke rilde en kroop in de korf. Immie, een voedsterbij, zag

haar onzekere gang. Ze bracht haar in een stil hoekje, stopte haar in een lege cel die wat groter was dan de andere, gaf haar wat honing te eten en zei: „Ziezo, nu maar nergens meer aan denken, hoor, welterusten.”

In het heerlijke gevoel dat ze hier veilig was, dat hier geen boze bijenwolf haar meer kon deren, viel ze in een diepe slaap. Zo eindigde het eerste grote avontuur van Bieke.

3. DE KONINGIN WIL VERHUIZEN

Toen Bieke de volgende morgen wakker werd, stond de zon al hoog aan de hemel.

„Ik heb je maar uit laten slapen,” zei Immie, de voedsterbij, die haar gisteravond naar een slaapcel had gebracht. „Hoe voel je je nu?”

„O, ik ben alweer beter, hoor,” zei Bieke. Ze kroop uit de cel, wreef over haar ogen, rekte zich en . . . werd bijna omvergelopen door een dar, een dikke lummel, die over de raten rende.

Het viel Bieke op dat haar broers en zusters zo onrustig waren. Er was veel gegons en lawaai in de korf en allen liepen door elkaar alsof ze iets kwijt waren, waarnaar ze hevig zochten. Zelfs de grote moederbij, de koningin met haar mooi gevormde achterlijf, liep zenuwachtig over de raten. Ze was blijkbaar helemaal vergeten dat ze eieren moest leggen.

„Wat is er toch aan de hand?” vroeg Bieke aan Immie. „Waarom zijn ze allemaal zo druk en lopen ze zo hard? Is er onraad? Komen er vijanden?” Er was onrust in haar stem. Ze was haar avontuur van gisteren nog niet vergeten.

„Onraad? Nee, dat geloof ik niet. Ik heb straks nog met Sipa, de poortwachtster, gesproken en die heeft er mij niets van verteld. Nee, weet je wat ik geloof, Bieke? Velen van ons willen niet meer hier in de korf blijven. Ons volk wordt te groot, zeggen ze. Ze willen zelf een nieuwe staat gaan stichten. En de koningin moet mee. Hoe vind je nou zo iets? Wij blijven zonder koningin achter en wij moeten dan maar zien hoe we het stellen. Ik vind het geen manier van doen.”

Immie wond zich op onder het spreken.

Bieke zweeg. Ze dacht lang na. Toen zei ze: „Ik geloof dat het niet zo erg is, Immie. Wij hebben toch zelf meegedaan om het mooie koninginnewiegje te maken, een paar raten verderop? Dat had de koningin toch zelf bevolen? En wat de koningin beveelt, is goed. Zij is veel wijzer dan wij allemaal. Zij heeft er zelf voor gezorgd dat ons volk zo groot geworden is. Wij hebben zelf het koninginnelarfje de fijne koninginmelk gegeven en toen hebben we het wiegje gesloten. De koningin wil misschien zelf ook wel weg. Ze weet toch dat er over enkele dagen een nieuwe geboren wordt? Nou, en twee koninginnen in één volk, dat gaat niet goed, dat weet je ook wel.”

„Hm, ja,” bromde Immie, „je hebt misschien wel gelijk. Maar ze kunnen doen wat ze willen, ik blijf hier.”

„En ik ga met de koningin mee,” zei Bieke, „ik houd wel van avontuur.”

„Jij met je avonturen. Pas maar op,” waarschuwde Immie.

Bieke hoorde het echter al niet meer. Ze liep dwars door het onrustige volk heen en . . . kwam plotseling de koningin tegen. „Kijk, daar is Bieke,” zei de koningin. „Ben je alweer helemaal beter?”

„Ja, koningin,” zei Bieke zacht. Wat leuk dat de koningin dit zo vroeg. En hoe zou ze het weten?

Het was of de koningin haar gedachten raadde, want ze zei: „Ik hoorde gisteravond van Sipa dat jij in groot gevaar geweest bent. Toen zij afgelost werd, heeft ze het mij verteld. Pas op voor de wespen, kind, zij zijn onze grootste vijanden.” Bieke antwoordde niets. Ze dacht: Zou ik het durven vragen? Ja, hoor, de koningin was zo vriendelijk tegen haar. Ze durfde opeens. „Koningin,” vroeg ze bedeesd, „gaat u van ons weg?”

„Ja, Bieke, ik ga weg. Het volk hier wordt te groot. Over een paar dagen wordt er een nieuwe koningin geboren. Die mag dan hier regeren. Twee koninginnen in één volk, dat gaat nooit goed. Dan is het met de rust en de vrede en de eendracht gedaan. Dan gaan de burgers van hetzelfde volk met elkaar

vechten. En dat mag nooit, want dan worden ze zwak. En dan kunnen onze vijanden ons gemakkelijk overwinnen. Begrijp je, Bieke?"

„Ja, koningin,” zei Bieke, „en als u weggaat, mag ik dan mee? Dan zal ik heel goed voor u zorgen. En dan zal ik maken dat de wespen u geen kwaad kunnen doen.”

„Je bent lief en trouw, Bieke, je mag mee als ik wegga. Maar het duurt nog wel even, hoor. Ik wacht nog op de terugkomst van mijn boden, de speurbijen. Die moeten me berichten of alles goed is en veilig buiten en of ze een geschikte plek hebben gevonden waar we heen zullen gaan. Maar nu moet ik verder, want ik heb nog heel wat bevelen te geven. Niet alle bijen mogen met mij mee. Zeker de helft moet achterblijven.” Even rustten de vriendelijke donkere ogen van de koningin op Bieke. Vluchtig omhelsde ze haar. Toen ging ze verder. Bieke duizelde van overgroot geluk. Wat een goede, vriendelijke koningin had ze toch. Hè, ze wou dat ze de koningin kon laten zien hoeveel ze van haar hield. Ze wou . . . dat de koningin eens in gevaar was en dat zij haar dan kon redden. Dat zou fijn zijn. Die Bieke had soms zulke rare gedachten in haar bijekopje.

Haar hartje sloeg blij. Wie weet, zou dit ogenblik nog eens komen. Wie weet . . .

Ze ging naar het vlieggat. Daar liep Sipa, de poortwachtster, rustig heen en weer.

„Goeiemorgen,” groette Bieke. „Alweer op wacht?”

„Zo, langslaapster,” groette Sipa. „’t Is wat moois. De zon is al lang op.”

Bieke schaamde zich een beetje.

„Ik kan er niets aan doen,” zei ze, „Immie heeft me laten slapen.”

„Ja, ja, ’t is wat moois,” bromde Sipa, maar Bieke hoorde wel dat zij niet boos op haar was.

„Zeg, Sipa, heb je gehoord dat de koningin weg wil gaan?”

„Of ik dat gehoord heb! Ze heeft haar boden al weggestuurd

om een goede woonplaats op te zoeken. Ze zullen straks wel terugkomen en dan hoor ik er meer van.”

„Hoe vind jij het, Sipa, dat de koningin weggaat?”

„Als de koningin het tijd vindt om weg te gaan, dan is het tijd. Wat de koningin besluit, is goed. Zij is veel en veel wijzer dan wij allemaal. Als wij de koningin zouden willen voorschrijven wat zij moest doen, dan ging het verkeerd. Als iedereen denkt dat zij de wijste is, dan loopt alles in het honderd. Onthoud dat van mij, Bieke.”

„Zeg, Sipa, ik ga met de koningin mee.”

„Hm, dat moet jij weten.”

„Ga jij ook mee, Sipa?”

„Nee, ik ga niet mee. Ik ben hier poortwachtster en ik blijf het. Stel je voor dat ik ook wegging. Dan konden onze vijanden zo maar binnenkomen. Nee, hoor, ik blijf hier.”

Bieke moest een beetje glimlachen om Sipa. De poortwachtster merkte het niet. Ze keek opeens strak de tuin in. Wat zag zij daar? Bieke werd nieuwsgierig. Toen . . . o kijk, een heel groot wezen kwam langzaam door de tuin. Hè, wat een vreemd wezen was dat. Het had een grote witte kap over het hoofd en in die kap was van voren een donkere plek.

Het wezen kwam naar de korf toe.

Bieke schrok. „Wat is dat?” vroeg ze aan Sipa.

„Dat is een mens,” antwoordde Sipa heel rustig. „Je hoeft niet bang te zijn, hoor Bieke. Deze mens is goed. Hij is onze vriend. Hij komt eens kijken hoe wij het maken. Hij is goed voor ons. Als het een lange tijd slecht weer is, zodat wij geen eten kunnen halen, geeft hij ons eten.”

„Zijn alle mensen goed?” vroeg Bieke.

„Nee, niet allemaal,” zei Sipa, „helaas niet. Er zijn er ook die proberen ons te doden. Vooral de kleine mensen zijn gevaarlijk voor ons. Pas op voor de kleine mensen, Bieke. Ze slaan net zo lang naar je, tot je op de grond ligt en dan trappen ze je dood. En je mag ze ook nooit steken, want dan verlies je je angel en dan sterf je.”

„En gaat de mens dan niet dood?”

„O nee, die loopt door alsof er niets gebeurd is,” antwoordde Sipa.

Bieke had bewondering voor de poortwachster. Die wist alles. Ze moest wel heel wijs zijn.

De man-met-de-witte-kap kwam vlak bij de korf. Bieke vloog weg en ging op een afstand zitten om te zien wat er zou gebeuren.

De man nam de korf met beide handen op en keerde hem zo maar om.

Het kostte hem blijkbaar helemaal geen moeite. Wat is hij verbazend sterk, dacht Bieke.

De man zette de korf weer neer. Toen trok hij de grote witte kap van zijn hoofd en stak een donkerbruin ding in zijn mond. Hij hield er vuur bij en toen . . . toen kwam er opeens een wolk blauwe rook uit zijn mond. Bieke schrok. O kijk, nu nam hij de korf weer op en blies de rook erin. Maar dat mocht toch niet. Nu zou toch het gehele volk verbranden! Sipa had ongelijk. De mens was wel slecht.

Vanuit haar schuilhoekje kon Bieke horen hoe haar zusters raasden. Ze zag hoe ze allemaal wegvluchtten naar boven in de korf, weg van de vreselijke rook. Ze zag de witte onderanden van de raten. De man hield de korf in zijn ene arm en zocht tussen de raten. Toen bromde hij. Voorzichtig zette hij de korf weer op zijn plaats. Hij wilde het volk van Bieke dus niet verbranden.

Sipa liep druk voor het vlieggat heen en weer. Verscheidene bijen kwamen in de opening zitten en begonnen ijverig met hun vleugeltjes te waaiëren. Er kwam een dun sliertje rook uit het vlieggat.

Bieke kon niet langer in haar schuilhoekje blijven zitten. Ze moest naar de korf, ze moest haar zusters gaan helpen.

Opgewonden vroeg ze aan Sipa: „Wat wilde de man doen? Wilde hij ons volk verbranden?”

„Nee, hoor,” zei Sipa, „hij heeft dit al meer gedaan. Telkens

als hij in ons huis wil kijken, blaast hij er rook in. Een mens is een raar ding. En wij kunnen maar weer zien hoe wij de rook eruit krijgen. Vooruit, help maar es mee.”

Dat wilde Bieke graag. Ze waaierde ijverig met haar vleugeltjes. Soms kreeg ze een vleugje rook in haar gezicht en dan deinsde ze even terug, maar ze ventileerde dapper door totdat de lucht in de korf geheel ververst was.

4. DE KONINGIN IS WEG!

Bieke dacht er juist over om weer honing te gaan halen, toen ze Sipa tegen een thuishkomende bij hoorde zeggen: „En hoe is het? Een geschikt verblijf gevonden?”

„Ja, ken je het vogelhuisje in de tuin hiernaast? Daar ruikt het heerlijk. Daar hebben ook al andere families gezeten.”

De bode liep meteen naar binnen.

Bieke begreep dat dit een bode van de koningin, een speurbij, was.

Ze liep haar vlug achterna. De bode zocht, tot zij de grote moederbij gevonden had.

„En?” vroeg de koningin, die omgeven was door haar voedsters, „wat heb je mij te vertellen?”

„In de tuin naast de onze staat een vogelhuisje, koningin, daar kunnen we voorlopig heengaan. Mijn sprieten hebben daar een heerlijke geur opgevangen en ook hebben vorige families daar voorlopig gerust. Vandaar ben ik gevlogen naar een holle boom die verlaten is en waar we ons nieuwe huis kunnen inrichten. Maar dat is vele tuinen ver.”

„En hoe is het weer, bode?”

„Het weer is uitstekend, koningin. Er is weinig wind en de zon schijnt heerlijk. Een behaaglijke warmte ligt over de bloemen en de bomen.”

„Prachtig, bode, dan zullen we ons gereed gaan maken. De jonge koningin kan ieder ogenblik geboren worden en dan is het beter dat ik weg ben.”

Bieke had alles gehoord. Haar hartje bonsde ontstuimig. De koningin had tot de grote tocht, het grote avontuur besloten. Het bericht werd direct doorgegeven over alle raten. Binnen

enkele ogenblikken wist ieder welk besluit de grote moederbij genomen had.

Het begon te gonzen in de korf. Alles praatte door elkaar.

Boven het geroes uit klonk de stem van de grote moederbij: „Ieder die mee wil, maakt zich gereed. Zorg dat je voor drie dagen honing bij je hebt. De helft mag met mij mee, de andere helft belooft gehoorzaamheid aan de jonge koningin die straks geboren wordt.”

Het was duidelijk dat de grote moederbij weg wilde. Haar voedsters hadden ervoor gezorgd dat ze de laatste dagen niet veel eten had gehad. Ze kreeg honger.

Bieke zocht Immie, de voedsterbij, op. Immie was onverstoort bezig haar larfjes te voeren. Rustig zat ze op een raat tegen de zijkant, uit het gedrang. Het scheen alsof ze zich van alle drukte niets aantrok.

„Ga je ook mee, Immie?” vroeg Bieke en haar stem klonk gejaagd.

„Nee, ik blijf hier,” antwoordde Immie. „Mijn taak is het voeren der larfjes en ik laat mijn werk niet in de steek. Wat zou er van terecht komen als ik wegging? Het werk dat we op ons genomen hebben, moeten we getrouw volbrengen. Men moet altijd op ons aankunnen. En bovendien: er gaan veel jonge voedsterbijen mee met de koningin.”

De rustige stem van Immie kalmeerde Bieke. Toch zei ze: „Maar ik ga mee, Immie. Ik houd heel veel van onze koningin en . . . ik houd ook van avontuur. Ik ga mee de wijde wereld in.”

„Je hebt gelijk, Bieke. Als ik vliegbij was, ging ik ook mee. Maar als ik je een goede raad mag geven: zuig je eerst helemaal vol honing, want het kan even duren eer je weer wat krijgt. Als het bijvoorbeeld een paar dagen slecht weer wordt, zit je helemaal zonder voedsel en . . . in je nieuwe woning zijn geen cellen om je voedsel op te bergen. Die moeten eerst gebouwd worden.”

Bieke haastte zich Immie's raad op te volgen. Ze beet een

wasdekseltje van een met honing gevulde cel en zoog haar maagje vol. Ziezo, nu kon ze er een paar dagen tegen. Ze keek eens om zich heen en zag overal bijen die zich volzogen. Ook veel jonge bijen, die nog nooit gevlogen hadden, deden dit . . .

Bieke liep naar het vlieggat. Daar was het verbazend druk. Onrustig liepen haar zusters in en uit. Sipa, de trouwe wachter, zat helemaal terzijde. Ze keek boos. Bieke ging naar haar toe.

„We gaan, Sipa,” zei ze opgewekt. „Nu komt een groot avontuur.”

„Jij met je avontuur,” bromde Sipa. „Enfin, dat jij gaat, kan ik me nog begrijpen. Maar let op wat er straks gebeurt. Dan komen er honderden jonge bijen, die nog nooit een vleugel uitgeslagen hebben, mee naar buiten. Die denken dat ze net zo goed kunnen vliegen als de koningin en de ervaren vliegers. Maar dat zal ze tegenvallen. Er zullen er heel wat sneuvelen. Maar ja, ze moeten het per slot zelf weten. Sinds de speurbijen teruggekomen zijn, is het een dolle boel geworden in de korf. Moet je es horen wat een lawaai. Ze hebben daar allemaal de zwermkoorts, geloof ik. 't Lijkt wel of ze aan 't zingen zijn.”

Bieke luisterde scherp toe. Ja hoor, ze waren aan 't zingen geslagen in de korf. Ze hoorde de woorden:

We gaan de wijde wereld in
met onze moederbij.
We maken straks een nieuw begin;
we leven frank en vrij.
We dwarr'len vrolijk door elkaar,
de koningin vliegt mee.
We zwieren door het warme licht
naar onze nieuwe stee.

De zwermtijd is weer in het land,

de zwermdrift drijft ons voort.
Vandaag de zorgen aan de kant,
we zwermen ongestoord.
En hebben we in ons nieuwe huis
ons straks weer ingericht,
dan hebben we in een enk'le dag
een nieuwe staat gesticht.

Toen het lied uit was, zei Bieke tegen Sipa:

„Je zei zoëven dat ze allemaal de zwermkoorts hebben. Maar dat is niet waar, hoor. Immie bijvoorbeeld blijft hier en er zijn er nog veel meer.”

Sipa was echter nog niet uitgemopperd.

„Kijk me die lummels nu allemaal hier bij het vlieggat heen en weer lopen,” begon zij weer. „Ze hebben mij volkomen van mijn plaats geduwd . . .”

Haar laatste woorden gingen verloren in het plotseling aanzwellend gezang bij het vlieggat. Een menigte bijen kwam naar buiten rennen.

Zodra ze buiten waren, verhieven ze zich in de lucht. Daar kwam de koningin, omgeven door haar voedsters.

Hoewel ze nog maar enkele malen buiten gevlogen had, aarzelde ze geen ogenblik. Eens had ze haar bruidsvlucht gemaakt, zo snel en zo hoog, dat slechts de beste vliegers haar konden volgen. Ze was zich bewust van haar vliegkunst.

Maar nu vloog ze niet weg. Nu bleef ze te midden van haar getrouwen die haar uit de korf gevolgd waren. Bieke vloog dicht bij haar. Ze was vol bewondering voor de statige vlucht van de grote moederbij.

Och, wat vloog ze mooi!

En al meer bijen stroomden uit het vlieggat. Uitgelaten van vreugde verhieven ze zich in de lucht. Ook veel darren schenen aangegrepen door de zwermkoorts. Hun zoemen versterkte en verdiepte het sonore geluid der duizenden.

Als een zingende wolk wervelden ze boven de bomen van de

tuin, heen en weer schietend, draaiend in grote kringen om een beweeglijk middelpunt, de koningin.

Toen . . . opeens, wat was dat? Bieke zag de koningin niet meer.

Door de vrolijke vlucht in de wriemelende wolk had ze een ogenblik de grote moederbij uit het oog verloren. En nu zag ze haar opeens niet meer. Als een razende schoot ze door de lucht heen en weer, op en neer, beschreef cirkels, hoe langer hoe groter, maar de koningin zag ze niet meer. Waar was ze plotseling gebleven? Waarom had ze haar in de steek gelaten? Een groot verdriet kwam in haar hartje. Weg was opeens alle vreugde.

Wat deed ze hier als een dolle rond te vliegen? Nog eens kruiste ze dwars door de zwerm, die reeds veel van zijn overmoedige blijdschap verloren had.

Een grote treurigheid maakte zich van allen meester. Hun bewegingen werden trager. Het licht van de stralende dag was niet blij meer. Doelloos vlogen de bijen rond.

Toen riep Bieke opeens: „We gaan terug! De koningin is dood!”

In grote kringen vloog ze terug naar de korf. De anderen volgden haar. De zwerm die als in dolle uitgelatenheid gedanst had boven de bomen, zakte langzaam neer. De bijen sloegen op de korf terug.

Bij tientallen liepen ze naar binnen.

Sipa, de poortwachster, keek zeer verwonderd toen zij ze terug zag komen.

„Wat is er aan de hand?” riep ze boven het gegons der bijen uit.

Ze kreeg geen antwoord. Zwijgend gingen ze naar binnen, de zwermers, die zo blij zingend de korf verlaten hadden. Sipa begreep er niets van. Daar zag ze Bieke.

„Hé, Bieke, kom es hier?! Wat is er aan de hand?”

Bieke kwam bij haar zitten.

„Wat er gebeurd is, weet ik niet,” zei ze treurig. „Maar opeens

was ik de koningin kwijt en ik heb haar niet meer gezien. 't Is vreselijk. Ze is dood, natuurlijk."

„Is ze ook niet in een spinneweb gevlogen?"

„Ik weet het niet. Ik heb een hele tijd gezocht, maar zonder haar te vinden."

„Dan heeft ze de reis niet kunnen volbrengen," zei Sipa, alsof ze er alles van begreep. Sipa was een wijze poortwachster die veel wist en begreep. En zelfs wanneer ze iets niet begreep, dan deed ze nog alsof ze er alles van snapte, precies zoals sommige mensen doen.

Bieke liet haar kopje hangen. 't Was alsof er een nevel voor haar grote mooie ogen hing. Ze verzonk in diep gepeins en zuchtte.

„Troost je maar, Bieke," zei Sipa, „er wordt gauw een nieuwe koningin geboren en dan mag je mee op de bruidsvlucht."

„Ik hield veel van de koningin, Sipa. Ze was goed en wijs," antwoordde Bieke.

Ergens tussen hoge grashalmen stierf eenzaam en verlaten de grote moederbij.

Ook veel jonge bijen betaalden hun overmoed met hun leven. En op het vogelhuisje liepen de speurbijen tevergeefs te wachten op de zwerm die komen zou. Ook zij begrepen er niets van. Eindelijk vlogen ook zij maar weer naar de korf terug. Maar in het hart van de man-met-de-witte-kap was tevredenheid.

Het volk was niet gesplitst, maar sterk gebleven.

Bieke had vandaag geen lust meer om honing of stuifmeel te gaan halen. Ze had ook geen honger.

5. BIEKE IN NOODWEER

Na de mislukte zwermtocht kon het maar niet rustig worden in de korf. De bijen liepen druk heen en weer en door elkaar en een dof gezoem bewees dat nog lang niet allen verzoend waren met de gedachte dat ze hun koningin verloren hadden. 't Leek wel of ze nog steeds naar haar zochten. Hun hooggestemde, vol geestdrift gezongen lied was verstomd. De regelmatige gang van zaken was verstoord. Ze moesten weer tot rust komen.

In Bieke's hartje was de droefheid groot. 't Was of alle blijheid nu voorgoed weg was. Ze had gedroomd van dappere daden doen voor haar koningin. Ze had het leven van de koningin willen redden als ze in nood verkeerde. Nu viel er niets meer te redden. De koningin was weg, plotseling weggerukt midden uit de blijde feestvlucht, en ze zou ook niet meer terugkomen. Bieke voelde zich als een kind dat plotseling het dierbaarste wat het bezit, verloren heeft.

Ze zocht Immie op. Die was als steeds onverstoordbaar bezig met haar werk: de verzorging der larfjes. Aan Immie kon ze haar verdriet zeggen. Die had altijd wel even tijd om naar haar te luisteren.

„Treur maar niet, hoor Bieke,” zei Immie. „De koningin is weg. Zij heeft de vlucht niet kunnen volbrengen. Misschien was ze er toch niet sterk genoeg voor. En . . . ik zal je es wat vertellen: 't kan best zijn dat we vandaag al een nieuwe koningin krijgen. Toen jullie weg waren, ben ik bij het wiegje gaan luisteren waar de jonge moederbij uit moet komen en er was al zoveel beweging in, dat ik dacht: Die wil eruit en al gauw ook.”

Immie sprak als een moeder die een bedroefd kindje troost. Immie heeft wel gelijk, dacht Bieke, waarom zullen we blijven treuren om iets dat we toch niet meer terugkrijgen? Ze fleurde wat op, maar had toch geen zin meer om nog uit te vliegen. Ze zocht een lege cel in een rustig hoekje en kroop erin. Hè, ze was toch wel een beetje moe na al de inspanning van deze dag. Ze moest maar proberen te slapen, dacht ze. Wie weet, was er een verrassing als ze wakker werd. Bieke voelde zich veilig in haar kleine nestje. Een weldadige rust kwam over haar en weldra viel ze in slaap.

De verrassing kwam eerder dan ze gedacht had.

Ze had nog maar een paar uur geslapen, toen ze wakker werd van een groot lawaai. Vele stemmen spraken door elkaar, maar tenslotte hoorde ze boven het verward rumoer uit de stem van Sipa die riep:

„Leve de koningin! Leve de koningin!”

Bieke kroop uit haar warme nestje, wreef met haar voelsprietten over de ogen en liep dadelijk in de richting van het feestelijk geroep.

Ze botste tegen Immie op, die zo iets bromde van: „Uitkijken. Je zou me omver lopen!”, maar daar lette ze niet op.

„Wat is er, Immie?” vroeg ze gejaagd. „Hebben we een nieuwe koningin?”

„Ja, ze is er eerder dan we gedacht hebben,” zei Immie. „Luister maar es, dan hoor je haar.”

Bieke luisterde even; toen hoorde ze duidelijk: Tuut-tuut! „Dat is de jonge koningin,” legde Immie uit.

„Waarom roept ze zo?” vroeg Bieke.

„Wel, ze wil laten horen dat ze er is. En ze wil ook laten horen dat zij zich als de enige en onbetwiste heerseres in de korf beschouwt. We hebben immers nog enkele wiegjes waaruit ook koninginnen kunnen komen? Nu wil zij zeggen: Ik ben de koningin van dit volk!”

„Ik ga erheen,” zei Bieke, „ik moet haar zien.”

Weg was ze.

Hoe dichter ze bij de nieuwe koningin kwam, hoe drukker het werd.

„Leve de koningin!” hoorde ze van alle kanten roepen en dan klonk weer het: Tuut-tuut.

Daar kwam de jonge koningin aan. Ze had zich al enkele bijen tot verzorgsters gekozen; die bleven nu dicht bij haar.

„Ik ben eigenlijk dom dat ik ben gaan slapen,” dacht Bieke.

„Als ik hier geweest was toen de koningin uit haar wiegje kroop, zou ik misschien ook haar verzorgster geworden zijn.”

Maar . . . dat was nu eenmaal niet zo en . . . ze kon nu immers naar hartelust de wijde wereld invliegen.

De jonge koningin liep over de raten; 't leek wel of ze de hele korf inspecteerde. Omgeven door een dichte drom geestdriftige bijen, die telkens in gejuich uitbarstten, bekeek ze haar gehele nieuwe koninkrijk. Ze zag de voorraadkamers voor honing en stuifmeel; ze keek naar de cellen waarin de eieren lagen van haar voorgangster, die vandaag verongelukt was; ze vertoefde een poosje bij de open cellen waarin reeds larfjes lagen en de gesloten cellen waarin de larfjes bezig waren te verpoppen; ze kwam ook langs de wiegjes waaruit later nog enkele koninginnen zouden komen. Daar liet ze een vervaarlijk Tuut-tuut horen, maar uit de gesloten wiegjes kwam nog geen antwoord. Voorlopig was ze onbetwist heerseres in de korf.

Op haar tocht kwam ze ook bij het vlieggat. Even leek het of ze naar buiten wilde gaan, maar ze scheen zich te bedenken. Met kalme waardigheid ging ze iets terug en bleef toen een poosje zitten, de ogen naar buiten gericht. Het licht viel op haar jonge krachtige gestalte, over haar fijngeaderde, glanzende vleugels, over haar puntige zwarte achterlijf. Bieke moest aldoor naar haar kijken en dacht: Wat is ze mooi en sterk.

Een grote vreugde was in haar gekomen. De droefheid om het verlies van haar koningin was weg, nu er een nieuwe moederbij was geboren. Of eigenlijk: een moederbij was ze

nog niet. Ze moest eerst nog een bruidsvlucht maken . . .

Toen Bieke bij het vlieggat kwam, kreeg ze opeens zin om naar buiten te gaan en het grote nieuws aan de bloemen te gaan vertellen. Ze vloog een heel eind weg, tot ze boven een weiland kwam waarin heel veel klaverbloempjes stonden. Ze streek op een bloempje neer en snoof meteen een heerlijke honinggeur op.

„Ik zal je groot nieuws vertellen,” zei ze tegen het klaverbloempje, „maar dan moet je me eerst wat honing geven.” Het bloempje opende zich, zodat Bieke met haar kopje erin dringen kon. Haar tongetje zoog begerig de zoete nectar op. „Wat heb jij een fijne honing en wat staan hier veel van zulke bloempjes als jij,” zei Bieke blij.

„Ja, dat is goed,” antwoordde het klaverbloempje, „maar wat voor groot nieuws heb je?”

„We hebben een nieuwe koningin,” zei Bieke. „Het is feest in de korf.”

„Dat is inderdaad groot nieuws,” vond het bloempje, „en waar is de oude koningin gebleven?”

Bieke vertelde van het zwermen en even daalde haar stem als door een droeve herinnering, maar aan het einde was er de blijheid weer.

„En nu ga ik thuis vertellen dat er hier een rijke honingbron is,” zei ze en meteen hief ze zich hoog in de lucht.

Ze vloog de weg terug, heel hoog, want ze moest over een heuvel heen, waarop hoge, statige eiken stonden. Aan de andere zijde van de heuvel was de straat en daarachter lag de tuin en in de tuin, heel rustig bij de oude pereboom, stond de korf. Ze wipte meteen naar binnen.

Haastig gaf ze haar honing af en toen . . . begon ze een wilde dans over de raten: de honingdans. Ergens onder in de korf klonk nog een enkele maal: Leve de koningin! maar daar lette Bieke niet op. Ze danste maar. Ze leek wel uitgelaten, die Bieke.

Enkele bijen kwam om haar heen staan. Ze beroken haar en

vroegen: „Wat mankeert jou?”

„Ik heb een honingbron ontdekt. Kom mee, allemaal,” juichte Bieke.

„Waar? Waar?” vroegen de bijen, nieuwsgierig geworden door haar uitgelatenheid.

„Kom maar mee, ik wijs je de weg,” zei ze.

De bijen die om haar heen stonden, geraakten in opwinding en riepen: „We gaan mee!”

En daar ging een hele troep het vlieggat uit, Bieke voorop. In snelle vaart schoot ze over de heuvel met de hoge eiken en daalde weldra op het weiland neer. Daar was een zee van witte stippen en iedere stip was een verzameling van honingkelkjes. Och, och, wat een feest!

Bieke lette niet meer op de bijen die met haar meegevlogen waren. Ze lette nergens meer op. Ze was bezeten door de drift om zoveel mogelijk honing naar de korf te brengen. Met een volle honingmaag vloog ze telkens naar de korf en ledig kwam ze weer terug. Als ze bij een bloempje kwam waar een andere bij reeds een bezoek gebracht had, vloog ze vlug weer door.

Ze lette er niet op dat de zon al achter een donkere wolkenbank verdwenen was, dat het blijde licht van de middag werd getemperd door een donkere bui die dreigend hoger klom. Er kronkelden vuurslangen door het donker en het rommelde alsof de wolken boos waren.

Het licht werd feller en het rommelen sterker, maar Bieke zag en hoorde het niet. Ze puurde maar en ze vloog en kwam weer en . . . opeens was het alsof de nacht over de aarde viel.

Bieke schrok. Nu eerst merkte ze dat het donker werd. Dan moest ze in de korf zijn. Kom, voort, naar huis!

Ze hief zich op van een klaverbloempje. Een verblindend licht flitste door het donker, een vreselijk gekraak barstte boven haar.

Daar, vaag voor haar, was de heuvel, daar waren de hoge bomen; daar moest ze heen.

Maar eer ze daar was, ketste een hard ding op haar rug. Ze schrok hevig, viel bijna naar beneden; het ruiste opeens om haar alsof duizenden stenen naar beneden geworpen werden. Ze voelde dat ze in groot gevaar verkeerde.

Ze kon hier nergens schuilen. Dwars door de stenenregen schoot ze: één raakte het puntje van haar achterlijf, een ander suisde vlag langs haar ogen, een derde tikte tegen haar rechter voelspriet, au! wat deed dat zeer! Maar ze hield vol, Bieke!

Daar was een hoge boom, vlak voor haar. Ze vloog erin en klemde zich vast onder aan een breed blad. Haar hartje sloeg wild. Ze was ontsnapt aan het grootste gevaar. Zo dacht ze . . .

Dwars door het donker schoot telkens het felle licht en bonkte het onweer en de wind groeide aan tot een storm. De zware eik schudde. Het blad waaraan Bieke hing, zwiepte heen en weer, maar ze hield vast. De vlijmscherpe klauwtjes van haar poten haakten diep in het blad, de storm kon brullen . . .

Toen . . . een lichtflits, feller dan alle vorige . . . een geknetter en gekraak dat alle andere geluiden overstemde.

Bieke kromp ineen, rook opeens een brandlucht en liet van angst het blad waaraan ze hing, los. Ze probeerde te vliegen, weg van de rook, weg van het vuur; de storm greep haar; ze tuimelde naar beneden, sloeg tegen een blad, tuimelde verder . . . Maar ze moest toch vliegen?!

Ze moest tegen de storm optornen. Hal Ja, het ging. Ze kon vliegen.

Nu werd ze niet meer meegesleurd.

Daar was een dikke tak. Die moest ze grijpen. Het lukte. Hier was geen rook meer. Ze kroop uit de wind, versuft van al het rumoer, uitgeput van inspanning.

Het flitsende licht werd minder fel. Een enkele steen botste nog weg van de tak waartegen ze zich vastdrukte; toen begon het te regenen . . .

En kijk, het werd langzamerhand wat lichter. Er kwam een gele streep aan de horizon; de streep werd snel breder. Ook de storm bedaarde. Een stille regen ruizelde neer.

Toen sloeg Bieke haar vleugeltjes weer uit, blij dat ze aan het grote gevaar ontsnapt was. Ze hief zich op, hoog boven de bomen en haar ogen zagen de stralen van de ondergaande zon. Ze vloog over de heuvel en de straat, recht naar de korf.

Bij het vlieggat zal Sipa.

„Zo, Bieke, ben je er goed doorgekomen?” vroeg ze.

„Ik heb erg in angst gezeten,” zei Bieke. „Ik dacht dat mijn laatste uur geslagen was.” En ze vertelde Sipa van haar avontuur in de boom.

„Nou,” zei de poortwachster, „het was wel heel erg, hoor. Het leek een ogenblik of ons hele gebouw omver zou gaan. En zulke stenen, hè. Ik vrees dat er velen van ons niet meer terug zullen keren. Wie op de grond terecht kwam, is onder de stenen bedolven.”

Sipa had gelijk. Het noodweer had vele slachtoffers gemaakt onder het bijenvolk. Velen, die vrolijk uitvlogen naar de honingbron in de weide, keerden niet weer. Toen de hagelstenen wegdooiden, lagen hun lichaampjes krom, verflenst en verstijfd in het gras.

Bieke had het noodweer overleefd.

Ze was een gelukskind, Bieke . . .

6. DE BRUIDSVLUCHT

De zon had haar gezicht verborgen achter zware, sombergrijze wolken. Toen Bieke de volgende morgen al vroeg het vlieggat uitliep, kreeg ze een regendrup op haar kopje. Snel trok ze zich terug. Ze wreef een paar malen over haar ogen, toen bleef ze in het vlieggat zitten en keek naar de troosteloosheid buiten.

De blaadjes aan de bomen hingen lusteloos neer en glommen van de regen. De bloemen hielden hun kelkjes gesloten. Er zou nu ook op de klaverweide wel niets te halen zijn, dacht Bieke.

Een windvlaag streek langs het vlieggat. Hij sloeg kille damp naar binnen. Bieke huiverde. Ze hield niet van de kou. Die maakte haar stijf. Ze was een kind van de warmte, een kind van de zon.

Maar nu liet de zon zich niet zien. Het was of alles daarom treurde; de bloempjes van de jasmijn waren half gesloten: ze verwachtten geen bezoek; de kamperfoelie, die zich vasthield aan een oude paal met een duiventil er bovenop, voelde er niets voor om hoger te kruipen; de spinnewebben onder aan de duiventil hadden een massa grijze pareltjes; ieder draadje van zo'n web leek een fijn snoertje, als in de herfst.

Maar Epira, de spin, die altijd een kruis op haar rug draagt, vond dit helemaal niet mooi. Ze hield niet van die parelsnoertjes. Daarvoor had ze de draadjes van haar web niet gesponnen. Ze moest er vliegjes mee vangen, maar die vlogen niet met dit weer. Die bleven rustig in hun holletje: in bloemen, in spleten of onder het afdak van het schuurtje achter in de tuin. Terwijl Bieke zo werkloos naar buiten zat te staren en de

vochtige geur van de tuin rook, kwam Mellie naast haar zitten. Mellie was een vliegbij, net als Bieke zelf, maar ze haalde nooit honing of stuifmeel. Ze haalde alleen maar water. En dat was nodig om de honing te verdunnen, die de bijen moesten eten.

Mellie moest altijd vliegen, weer of geen weer, door regen of zonnenschijn; ze moest erdoor. Want water was dagelijks nodig. De honing- en stuifmeelhaalsters konden wel eens een paar dagen uitrusten als het slecht weer was, maar Mellie kon dat niet. Toch was dit weer gevaarlijk voor haar. Als waterhaalster kon zij slecht tegen de kou. En dan, ja, ze had zich met een laagje honing en was ingewreven, zodat de regendruppels aanvankelijk langs haar lijfje afrolden, maar als ze te lang in de regen bleef, dan hielp dit vette laagje niet meer en dan werd ze doorweekt. Dan werd haar lichaam te zwaar; dan werden haar vleugeltjes traag en dan viel ze op de natte bodem. Dan zouden alleen de zonnestralen haar nog kunnen helpen, maar die hulp moest spoedig komen. Nee, langer dan drie minuten kon Mellie niet in de regen blijven. „Ga je er nog uit?” vroeg Bieke, toen Mellie even naast haar zat.

„Ik moet wel,” antwoordde Mellie, „er moet water zijn.”

„Kom maar gauw terug,” zei Bieke bezorgd.

„Ik hoef niet ver te vliegen, dat is een geluk,” vond Mellie en weg was ze. Ze schoot onder het dak van het schuurtje en keek een ogenblik om zich heen.

Aan de rand van het afdak hing een glinsterende druppel. Ze liep erheen en zoog zich vol water. Toen aanvaardde ze de terugtocht en voor Bieke er erg in had, was ze er alweer.

„Dat heb je gauw gedaan,” zei Bieke.

„’t Gaat niet altijd zo gemakkelijk,” antwoordde Mellie. „Als het een poosje droog weer is geweest, ga ik altijd naar de regenton ginds bij het huis en dan moet ik er helemaal inkruipen, soms heel diep.”

Mellie ging naar binnen.

Daar kwam Sipa in de vliegopening. Ze tastte met haar voelsprieten rond, voelde eens of de regen al opgehouden had. Toen ging ze op haar gemak zitten.

„Je hebt het rustig,” zei Bieke, „niet één bij verlaat de korf.”
„’t Is waar,” antwoordde Sipa, „er zijn geen rovers buiten met dit weer, maar toch . . . nee, dit is geen weer voor mij. Ik verveel me en de vochtige kou trekt door mijn hele lijf heen. Ik word er stijf van.”

Ze maakte een wandeling door het vlieggat, ging toen recht tegenover Bieke zitten.

„Jij bent toch een mooi bijtje, Bieke,” zei ze met bewondering in haar stem. „Je had best koningin kunnen worden.”

„Nou merk ik, dat je je verveelt,” gaf Bieke ten antwoord, maar ze voelde zich toch een beetje gevleid.

„Ja, je moet toch wat zeggen,” meesmuilde Sipa, „maar, èh, Bieke, er gaat binnenkort iets moois gebeuren.”

Bieke werd nieuwsgierig. „Wat dan?” vroeg ze.

„Nou, onze koningin is nog geen moederbij.”

Bieke keek de poortwachtster verbaasd aan. Wat bedoelde ze?

„Begrijp je me niet?” vroeg Sipa.

„Nee . . .” aarzelde Bieke. Was ze dom, dat ze Sipa niet begreep?

„Je weet toch wel,” zei deze, „dat een jonge koningin eerst een bruidsvlucht moet maken en dat ze dan pas moederbij wordt?”

„Ja, dat is ook zo,” zei Bieke. „Daar had ik nog niet aan gedacht. Kun je me daar iets van vertellen, Sipa?”

„Nou, ik weet er wel iets van en wil het je wel vertellen. We hebben op ’t ogenblik toch niets anders te doen.” En ze vertelde Bieke het verhaal, zoals ze dat van Boemi, de dar, gehoord had. Die had een paar dagen geleden bruidegom willen worden van een jonge koningin uit een naburig volk, maar een andere dar was een betere vlieger geweest dan hij en hij was onverrichterzake teruggekomen.

Bieke luisterde aandachtig. En toen Sipa haar verhaal uit had, zei ze: „Als onze koningin een bruidsvlucht maakt, dan ga ik mee.”

„Je zult een knap vliegster moeten zijn, wil je de koningin bijhouden, dat verzeker ik je.”

En toch ga ik mee, dacht Bieke, we zullen eens zien.

Ze liep naar binnen, stak haar tongetje in een cel die half gevuld was met honing en dronk een paar teugjes.

„We zullen eens zien,” mompelde ze nog in zichzelf, „maar ik ga mee.”

En wat die Bieke in haar kopje had, dat zou ze uitvoeren, het kostte wat het wilde. Zo was Bieke.

De regen wilde maar niet ophouden. En het was er koud bij bovendien. De derde dag brak even de zon door de wolken, alsof ze tot de bloemen en de bijen zeggen wilde: ik ben er nog, zien jullie wel?

Maar dadelijk daarna waren er weer zware wolken gekomen, van die echte norse, sombere wolken en die hadden tegen de zon gezegd: weg jij met je stralen. De zon was weer gauw weggekropen en haar stralen konden onmogelijk door de norse, dikke wolken heendringen. 't Was verdrietig. En de bloemen en de bijen smachtten zo naar de vrolijke zonnestralen. Bieke had eigenlijk de hele tijd niets te doen. Er was gelukkig eten genoeg in de voorraadkamers, daar had de klaverweide voor gezorgd. En voor drinken zorgden de waterhaalsters, zij het wel met levensgevaar. Maar zo dagen achter elkaar werkeloos thuiszitten, dat was niets voor Bieke. Telkens ging ze naar het vlieggat om te kijken of de lucht al opklaarde. Ze tastte met haar sprieten om te voelen of het weer al wat warmer werd, maar telkens ging ze weer onverrichterzake terug.

Eindelijk, de zesde dag, kwam de zon op aan een heldere hemel. De wind was omgelopen en voerde warmte aan uit het zuiden. Op, bijen, eruit! De regen is over. De vogels

zingen. De bloemen hebben hun kelkjes geopend!

Nog voor de zon door de oude pereboom kwamen gluren, stak Bieke haar kopje uit het vlieggat. Haar tasters trilden. De drift om honing te halen was opeens wakker in haar. Ze wierp zich in de heerlijke zoele lucht, beschreef uitbundig enkele kringen boven de korf, groter, al groter, toen zette ze koers naar de klaverweide. Ha! Nu was het weer een vreugd om te leven. Ze vloog hoog over de heuvel, hoog over de toppen der eiken en streek neer in de witgespikkelde weide. Driftig dook ze met haar kopje in een klaverbloempje. Ze puurde de honing, die daar voor haar klaar lag. En ze was niet alleen. Al spoedig zoemde het om haar heen: het blijde lied der honinghaalsters.

Met haar gevulde honingmaagje vloog ze terug naar de korf. Pijsnel schoot ze in het vlieggat. De wachters hadden geen tijd haar te beruiken. Opzij allemaal! In haar haast liep ze een bij die in het vlieggat ventileerde, omver. Wat gaf het! En op een raat danste ze haar uitbundige honingdans.

Tegen de middag baande de jonge koningin zich een weg naar het vlieggat. Ook in haar was een drift wakker geworden. Boemi, de dar, en enkele van zijn broers waren reeds naar buiten gegaan en hun zware zoemtoon lokte: kom, kom! We willen een bruidsvlucht met u maken. Kom!

De jonge koningin was voorzichtig. „Hou je gemak maar, jullie daarbuiten! Ik kom als het mij belieft. En ik zal eerst eens nauwkeurig de omgeving verkennen.”

Dat was heel wijs van de koningin, want als ze terugkerend van haar vlucht haar korf niet meer kon vinden, was ze reddeloos verloren. Geen ander volk zou haar opnemen. Integendeel, als ze een vreemde korf wilde binnengaan, werd ze onherroepelijk doodgestoken. Geen vreemde koningin in ons volk. We hebben er aan één genoeg en die vertroetelen we. Voorzichtig waagde hare majesteit zich buiten het vlieggat. Hoe heerlijk was het buiten! Ze koesterde zich in de zonne-

stralen, die overdadig warm haar streelden. Luider werd het gezoem der darren.

Boemi was dol van vreugde. Hij zou de sterkste van allemaal zijn en hij zou de bruidegom worden van de koningin. En de duizenden bijen die straks in de korf geboren zouden worden, zouden ook kinderen van hem zijn.

Sipa, de poortwachtster, trad eerbiedig opzij toen de koningin naar buiten kwam. Toen bleef zij vol bewondering naar haar kijken.

Hoe jong en sterk en slank was zij! Hoe fraai gevormd, hoe krachtig was haar achterlijf! Hoe speelden de zonnestrallen op haar gave, fijngeaderde vleugels. Geen wonder dat Boemi en zijn broers haar zo luid lokten. Sipa zag de wijze voorzichtigheid van de koningin. Zij zag hoe ze onderzoekend rond het vlieggat liep. Zij zag hoe haar voelsprietten werkten. De gehele omgeving van het vlieggat wilden ze betasten. En toen, o kijk, toen begonnen haar vleugels te trillen; sneller, al sneller bewogen ze zich; toen hief de koningin zich statig op. De milde, zondoorwarmde lucht droeg haar.

Als iedere bij, die voor het eerst buiten komt, zweefde ze voor de korf heen en weer, op en neer, haar ogen gestadig naar het vlieggat gericht. Toen beschreef ze enkele kringen boven de korf. Ze wilde zich de gehele omgeving inprenten. De darren omzoemden haar. Maar geen durfde haar te dicht naderen.

Op dat ogenblik kwam Bieke thuis. Haar achterlijf hing omhoog van de zware honingvracht die ze vervoerde. Ze liet zich neer op de rand van het vlieggat. Sipa wenkte haar.

„Hé, Bieke, waar blijf je?!” riep de poortwachtster gejaagd.

„Ik heb al een hele tijd naar je uitgekeken!”

„Wat is er dan?” vroeg Bieke.

„De koningin gaat op haar bruidsvlucht. En jij moest toch mee?”

Bieke schrok. Dat was waar ook. Ze had het kunnen weten. Het was nu prachtig weer na de regen van de laatste dagen. Op dit weer had de koningin natuurlijk gewacht.

Ze snelde naar binnen, rende over de raten, vond Immie.
„Is de koningin al weg?” vroeg ze haastig.

„Ja, ze is zojuist naar buiten gegaan.”

„En ik moest meel” zei Bieke spijtig.

„Dat kan nog best. Geef hier je vrachtje. Zo, in deze cel. Mooi. De koningin zal nog wel even rondvliegen.”

Bieke drong dwars door het bijenvolk weer naar het vlieggat. Toen ze zich weer naar buiten haastte, botste ze bijna tegen de koningin op, die op de rand van het vlieggat met Sipa in gesprek was. Nog juist kon ze haar vaart inhouden. Ze schrok even. Toen schoot er een grote vreugde door haar heen. Stil ging ze wat terzijde zitten.

„Wat denk je van het weer, poortwachtster? Jij hebt er het meeste verstand van,” vroeg de koningin aan Sipa.

„Het weer is goed, koningin. U moet nu gaan. De darren zijn buiten en we hebben geen eitjes meer in de korf.”

De koningin begreep haar. Ze hoorde het zware zoemen van de darren.

„Hebben jullie maar een beetje geduld,” mompelde ze. „Ik zal eens zien wie van jullie het best kan vliegen.”

„Ik,” zei Bieke, half hardop. Ze schrok van zichzelf. Ze had zo aandachtig naar de koningin geluisterd, dat het eruit was voor ze er erg in had.

De koningin keerde zich naar haar om. Ze keek Bieke even aan en vroeg toen: „Wie ben je?”

„Ik ben Bieke.” Het klonk bedeesd.

„Zo, en wou jij mee op mijn bruidsvlucht?”

„Ja, o ja, koningin, mag ik?”

„Natuurlijk,” zei de koningin, „maar ik denk dat je me niet kunt bijhouden.” Haar stem zong, vond Bieke.

„Best,” zei ze, zó beslist, dat de koningin moest glimlachen. De drang, die God in al het geschapene gelegd heeft, werd sterk in de koningin. Een innerlijke stem dwong haar aan die drang te gehoorzamen. Ze moest moederbij worden. Het gehele bijenvolk verwachtte dit van haar. Zij alleen was in

staat het volk te doen voortbestaan.

Plotseling verhief ze zich in de lucht. Het darrenvolk joelde om haar heen. Het was feest in de natuur. De bloemen juichten, de wind hield de adem in, de zonnestralen dansten; een koningin ging op haar bruidsvlucht! Zelfs Epira, de spin, keek uit haar holletje onder de duiventil de koningin bewonderend na. „Wat een vlucht,” zei ze en vergat het vliegje dat zojuist in haar web gevlogen was.

De koningin deed alsof ze de darren niet bemerkte. Groter werden haar kringen, sneller, uitbundiger werd haar vlucht. Reeds begonnen enkele darren het op te geven. Zulk vliegen, dat was niet bij te houden.

Hoger steeg de koningin. Het leek wel of ze in dolle overmoed recht naar de zon vliegen wilde. De bloemen, de huizen, de bomen daar beneden, werden al kleiner.

Nog meer darren gaven het op. Maar wie het opgaf, Boemi niet. En Bieke, het bijtje, dat zo vurig verlangd had deze vlucht mee te maken, ook zij gaf het niet op. Ze zou de koningin volgen, al kostte het haar leven.

Weer bleven enkele darren achter. Uitgeput lieten ze zich naar de aarde zinken. Maar hoger steeg de koningin, al hoger. 't Was of zij geen vermoeidheid, geen uitputting kende. 't Was of de wijde vrijheid van de hoge, blijde lucht haar krachten schonk.

Bieke vloog nog mee. Ze voelde dat ze het niet lang meer zou kunnen volhouden. Wie had ooit zulk vliegen gezien?!

Nog twee darren volgden haar. En een van die twee was Boemi. Ook hij dacht niet aan opgeven. Hij moest zegevieren over zijn mededinger, hij moest zegevieren over die jonge, overmoedige koningin, die in haar dolle drift maar doorvloog. Toen . . . zakte Boemi's mededinger langzaam af. Boemi zag het. Een dolle vreugde doorvoer hem. De mededinger deed nog een enkele krampachtige poging om zijn achterstand in te halen. Tevergeefs, hij tuimelde naar de aarde terug.

Voelde de koningin, dat er nu maar één dar meer was die

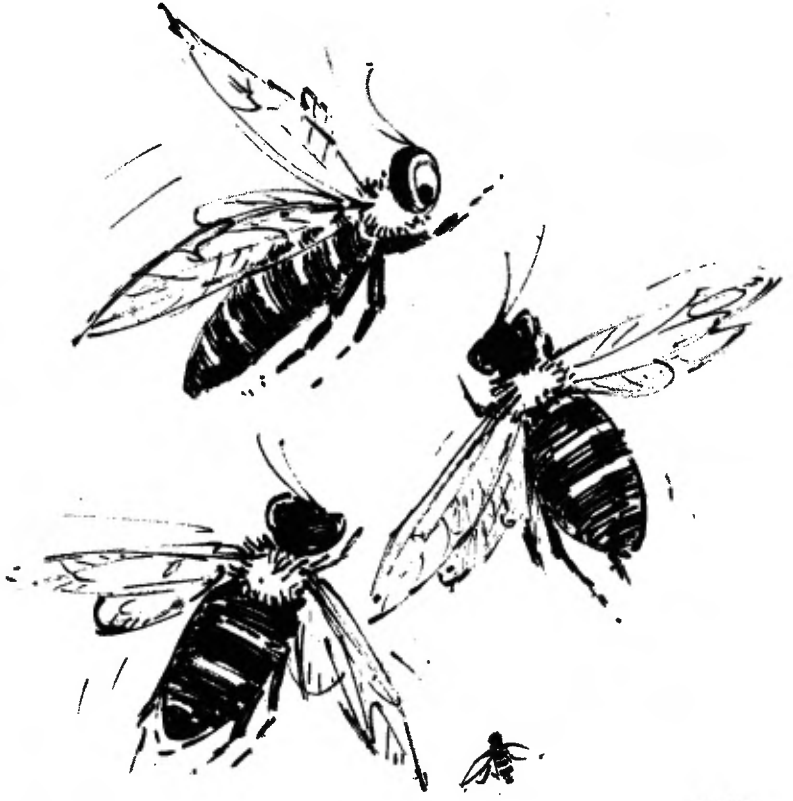
haar volgde? Schielijk keerde ze zich om. „Jij bent de sterkste! Jij bent mijn bruidegom,” hijgde ze en een nooit gekend geluk doorstroomde Boemi.

Hoog in de lucht, in de warme, wijde blijheid van zon en zomer, werd de bruiloft gevierd . . .

Van verre zag Bieke het en in haar hartje sloeg wild het vreugdefeest. De koningin, haar koningin, zou moederbij worden. Zonnestralen zongen het bruiloftslied . . .

Toen de koningin even later terugkeerde, zonk Boemi's lichaam stervend naar de aarde. Hij zou de bruiloft niet overleven. Maar zijn onvergankelijke eer zou blijven dat door hem de jonge, fiere koningin moederbij geworden was. Rustig zette ze zich op de rand van het vlieggat, waar Bieke reeds was om haar met andere bijen te verwelkomen. Vol trots streelden de werksters haar met hun voelsprietten en reeds kwamen haar voedsters tot haar met het koninginnemaal, de heerlijke koninginnepap.

Eerbiedig nodigden zij haar uit binnen te komen. De jonge koningin was hun moederbij geworden. Uit haar zouden duizenden, misschien wel meer dan duizendmaal duizend jonge bijen geboren worden.

7. BIEKE ONTMOET EEN HEER

Toen Bieke de volgende morgen wakker werd, voelde ze zich niet erg lekker. Maar de zonnestralen schenen tot in het vlieggat en reeds kwamen haar zusters thuis met stuifmeel en honing. Dan moest zij toch ook gaan. Ze liep naar het vlieggat, een beetje duizelig, maar dat zou in de frisse buitenlucht wel weer overgaan. Als ze maar weer vliegen kon in de heerlijke zomarlucht, dan knapte ze vast weer op. Zo dacht Bieke.

Op de rand van het vlieggat bleef ze een ogenblik zitten. De zuivere morgenlucht deed haar lijfje goed, hè, ze knapte werkelijk op.

„Vooruit, zit hier niet te soezen,” zei ze halffluid tegen zichzelf. Ze zette af van de korf en . . .

Maar wat was dat? Een scheut van schrik schoot door haar heen. Ze werd niet omhooggedragen door haar vleugeltjes. Ze zakte, ze viel, ze viel zo maar naar beneden. Wat was dat nu? Ze kon niet vliegen. Met een smak kwam ze op de grond terecht. Ze was tussen twee blaadjes van het viooltje, dat laag voor de korf bloeide, gevallen. De blaadjes waren wat uitgeweken, alsof ze haar wilden doorlaten. Nu bogen ze weer naar elkaar toe. Ze lag onder een groen dak, Bieke.

Een ogenblik was ze versuft. Toen drong het tot haar door dat ze hier niet moest blijven liggen. De grond was vochtig en koud. Ze zou verstijven en de zonnestralen konden niet tot haar doordringen. Ze probeerde op te staan en haar vleugeltjes te bewegen. Maar dit lukte niet. Boven zich hoorde ze haar zusters af en aan snorren. Die haalden honing en stuifmeel en water. Die vlogen vrolijk in de fraaie morgen. En zij . . . zij zat hier langzaam te verstijven, te sterven misschien.

Een grote angst overviel haar. Ze riep luid om hulp. Maar wie hielp haar? Ieder had het veel te druk met haar eigen werk. Toen klonk er opeens een fijn stemmetje vlak bij haar. „Wie schreeuwt hier zo?”

„Ik!” riep Bieke. Ha! Er was iemand die haar hoorde. Die kon haar misschien helpen.

„Ik? Wie is dat? En waar ben je?”

„Ik ben Bieke van het bijenvolk en ik ben gevallen, omdat ik niet vliegen kan.”

„Dat is een vervelend geval,” kwam het stemmetje weer. Bieke keek in de richting vanwaar het geluid kwam. Achter een blad ritselde het. Ze hoorde duidelijk naderende voetstappen. Haar hartje klopte blij. Daar kwam redding. Wie was het?

Om de hoek van het blad kwam een prachtige kever, ongeveer zo groot als zij zelf was. Hij had een kort gedrongen borststuk, waaronder de kop bijna geheel schuilging en een zwart glanzend pantser met mooie helderrode randen. Hij was breed gebouwd en sterk.

„Wie ben je?” vroeg Bieke.

„Ik ben Somela van de bladkevers. Ik moet me eens wat vertreden. Ik word te zwaar, zie je.”

„Wat een fraai schild heb je,” zei Bieke bewonderend, „en wat zie je er sterk uit.”

„Ik ben een heer en ik ben uit wandelen,” zei Somela. „Een heer moet altijd hulpvaardig zijn, vooral als het dames betreft. Vertel me nu eens: Hoe komt het, dat je niet kunt vliegen? Je bent nog niet zo oud, zie ik.” Hij streek eens behaaglijk met zijn voorpoten over zijn lange, gelede voelhorens, knipte toen een stofje van zijn rechteroog.

Bieke voelde eerbied voor Somela. Hij sprak zo deftig. En hij was zo mooi gekleed. Ja, hij was een echte heer. En . . . hij wilde haar helpen.

„Ik wilde vanmorgen wegvliegen om honing te gaan halen op de klaverweide en toen kon ik opeens niet vliegen. En toen

viel ik hier neer," zei Bieke.

„Hm! Ja, dat is een vreemd geval. Heb je misschien vannacht op een tochtige plaats geslapen?”

„Ja, nou u het zegt, ik heb wel dicht bij het vlieggat geslapen vannacht.”

„Ah, juist, daar hebben we de kwaal. Ik zou je aanraden een flinke dosis warmte op te doen. Dan zal het wel weer overgaan.”

„Maar dan zit ik hier helemaal verkeerd!” riep Bieke. „Hier komt geen enkele zonnestraal!”

„Dan loop je weg en je zoekt een plaatsje in de zon,” zei Somela.

„Ik kan niet goed lopen,” klaagde Bieke. „Ik kan niet op mijn rechtersvoorbeen staan. Daar ben ik op gevallen.”

Somela liep om haar heen en betastte met zijn slanke voelhorens het pijnlijke been.

„Hm, ja, het is wat opgezwollen. Maar het is niet gebroken. Ik heb je al gezegd dat ik een heer ben. En een heer moet een dame altijd helpen. Zo, sla nu je rechtermiddelbeen eens om mij heen. Ja, leun maar gerust op me. Ik ben sterk genoeg. Zo, daar gaan we.”

In Bieke's hartje was vreugde, ondanks haar pijn. Somela was echt een heer; hij deed zo voorzichtig. En hij was zo sterk. Langzaam ging hij met haar voort.

Ze kwamen aan een plekje waar de zon op scheen.

„Wat denk je ervan als je hier nu eens een poosje bleef zitten, dame, en dan van tijd tot tijd eens probeerde of je al vliegen kunt? Het is hier lekker warm.”

Hoe vriendelijk was Somela. Toch, nee, hier moest ze niet blijven zitten. De grond trok zo vochtig op. Zou ze het hem durven vragen?

Ja, ze durfde.

„Meneer Somela, u is zo behulpzaam, zou ik u nog wat mogen vragen?”

„Zeker, dame, ga je gang.”

„Zoudt u mij nog iets verder willen brengen? Tot de korf? Dan zal Sipa mij wel verder helpen.”

„Wie is dat, Sipa?” vroeg Somela.

„Sipa is onze poortwachster,” legde Bieke uit. „Zij is ook sterk, bijna net zo sterk als u.”

Somela voelde zich een beetje geveleid door Bieke's woorden, maar hij liet dit niet merken.

„Natuurlijk, dame, ik zal je wens gaarne vervullen. Ik ben een heer en jij bent een dame.”

De korf waarin Bieke woonde stond op een bank, die op vier poten rustte.

Voorzichtig liep Somela tegen een der poten op. Eindelijk waren ze onder aan de korf gekomen.

Bieke keek naar boven en zag Sipa. Ze koesterde zich behaaglijk in de zon. Ze zat onbeweeglijk stil. Alleen haar voelspriet trilden en bewogen langzaam heen en weer.

„Sipa, Sipa!” riep ze zo hard als ze kon.

De poortwachster keek over de rand van het vlieggat en vroeg: „Wie roept me daar?”

„Ik ben 't, Bieke.”

„O, ben jij 't, Bieke. Nou, kom maar naar boven, hoor. Daar is niets tegen.”

„Maar ik kan niet lopen, Sipa. Mijn rechtersvoorbeen doet zo'n pijn.”

„Nou, dan vlieg je,” zei Sipa.

„Dat kan ik ook niet. Mijn vleugels zijn lam.”

„Dat is bedenkelijk. En wie heb je daar bij je?”

„Somela van de bladkevers. Hij is een heer. Hij heeft me hier gebracht.”

„Een heer, hm! Daar is ook niets tegen. Maar waarom riep je mij?”

„Kom jij me halen, Sipa?” vroeg Bieke.

„Natuurlijk wil ik dat,” zei de poortwachster, en zij daalde al af langs de korf. Zij wilde ook behulpzaam zijn.

Terwijl Sipa naar haar afdaalde, nam Bieke afscheid van

Somela.

„Hartelijk dank voor uw hulp, meneer Somela,” zei Bieke, „en als u ooit mijn hulp nodig hebt, dan kunt u op mij rekenen.” „Het was mij een grote eer je te hebben mogen helpen, dame,” antwoordde Somela. „Dat past een heer. En nu zal ik mijn wandeling vervolgen. Tot ziens!” Hij maakte een keurige buiging voor Bieke en liep langs de poot van het bankje naar beneden.

Bieke keek Somela na totdat hij om de hoek van een graspol verdwenen was. Ook Sipa deed dit. Toen zei ze: „Je was daar in fijn gezelschap, Bieke. Je had geen betere ridder kunnen uitzoeken.”

„Ik heb hem niet uitgezocht!” riep Bieke. „Hij kwam toevallig langs.”

„Nu goed, haak dan maar vast aan mijn rechterachterpoot, dan zal ik je naar het vlieggat sjoeren.”

Bieke greep Sipa's rechterachterpoot vast en zo ging het hompelend en strompelend naar boven. Zo nu en dan slaakte ze een gil van pijn; de korfwand was ruw.

In het vlieggat bleef ze een poosje in de zon zitten. Ze probeerde haar vleugeltjes te bewegen. En werkelijk, het ging al een beetje. Maar van tochten naar de klaverweide zou vandaag niet meer komen.

Een beetje verdrietig ging ze naar binnen en zocht Immie.

„Je blijft vandaag maar lekker binnen,” zei deze. „Je gaat midden in de tros zitten en ik zal je wel een beetje vertroetelen en je been wrijven. Dan zul je morgen wel weer kunnen vliegen.”

Bieke deed het, maar ze vond het toch niet prettig zo'n hele dag binnen te moeten blijven, terwijl daarbuiten de zomer hoogtij vierde en de zonnestralen feestten met de bloemen en insecten.

8. BIEKE IN DE GOUDEN GEVANGENIS

De volgende morgen werd Bieke opgewekt wakker.

„En? Hoe voel je je?” vroeg Immie, die al in de weer was.

„Best, hoor. Ik ga er vandaag op uit om mijn scha in te halen.”

„Doe nog maar even kalm aan,” vermaande Immie. „Als je zo hard van stapel vliegt, gaat het misschien weer mis.”

De massage van Immie had fijn geholpen. De dikte aan Bieke's been was verdwenen en ze kon weer goed lopen. Rustig wandelde ze over de raten tot ze bij het vlieggat kwam. Ze stak haar kopje naar buiten.

De morgen was fris. De zon was nog niet op, maar haar stralen verlichtten reeds enkele wolkjes die tegen het diepe blauw van de hemel dreven. Het rook vochtig buiten. Bieke huiverde als iemand die uit een lekkerwarme kamer opeens in de kilte komt. Sipa was er niet. Die had zeker geen dienst vanmorgen. Bieke dacht aan de wijze woorden van Immie. Kalm aan doen! Zachtjes begon ze haar vleugeltjes te bewegen. Het ging best. Al vlugger bewoog ze ze, totdat ze opgenomen en weer gedragen werd als voorheen.

Een grote vreugde ging door haar heen. Ze kon weer vliegen. Ze voelde zich weer gezond. Van louter blijdschap danste ze even voor het vlieggat heen en weer. Toen beschreef ze enkele kringen boven de korf en toen: naar de klaverweide, zei ze in zichzelf. Ze ging het grote feest van de honingooft weer vieren.

Van louter levenslust zwierde ze over de heuvel met de hoge bomen, waar ze een week geleden ternauwernood aan de dood was ontsnapt.

Reeds daalde ze neer op de klaverweide. Daar waren immers

de duizenden witte bloempjes die lokten, daar was honing, daar. . .

Maar wat was dat nu? Ze zag geen witte bloempjes meer! Geen enkele bloem was er te zien.

Ze was hier toch op de klaverweide? Ja, ze vergiste zich niet. Ze vergiste zich nooit in de weg als ze die eenmaal goed in haar hoofdje geprent had.

Heel laag vloog ze over de weide. En toen. . . toen zag ze het: de fiere grashalmen, de ijle koekoeksbloemen met de mooie gerafelde, roze kelkjes, de blij-gele boterbloemen, de stille, stralende witte-en-rode klaverbolletjes, alle lagen plat ter aarde. Ze waren van hun wortels gesneden. Ze waren verwelkt en lagen te sterven, omdat ze geen voedsel meer kregen.

Toen Bieke gisteren in de korf zat, omdat ze niet vliegen kon, was de mens gekomen met een scherpe zeis. . .

De zon kwam op. Ze zond haar stralen ook over de klaverweide, maar die stralen konden de bloemen geen leven meer schenken.

Er was een grote droefheid in Bieke's hartje gekomen. Weg was haar vreugde om het honingfeest. Wat moest er nu komen van haar plan om vandaag haar scha in te halen? Er was niets in te halen; er was niet eens iets te halen. . .

Enkele malen vloog ze laag over de doodse weide; het was als kon ze maar niet geloven dat hier geen honing meer te halen was. Toen keerde ze de weide het achterlijf toe en zwierf weg. Waarheen, dat wist ze zelf niet. Ze vloog maar op goed geluk.

Zo belandde ze in een tuin, waar mooie goudgele bloemen stonden. Ze had honger gekregen en zette zich op een der bloemen neer.

Hé, wat 'n wondere bloem was dat. Het leek wel een gesloten huis. Bieke betastte het huis van alle kanten en vond een poort die op een kier stond. Door deze kier kwam een heerlijke geur. Ze stak er haar tongetje door, maar kon niet bij

de honing komen die geheel achter in het huis lag.

Dan openbreken de poort! Bieke stak haar voorpootjes uit, probeerde of de poort verder open wilde. Ja, het lukte. Maar de opening was nog niet groot genoeg om er geheel door te gaan.

Ze knaagde een gaatje in de poort. Zo, nu haar kopje erdoor; ze wrong en duwde met haar harde borststuk; de poort ging nog iets verder open en Bieke gleed naar binnen. Ze merkte niet dat de poort zich achter haar sloot.

Nu was ze midden in het mooie huis. Aan alle kanten waren de licht-gouden wanden. Het was er stil en warm en daar achterin, daar lag de honing.

Bieke liep erheen en zoog zich met langzame teugjes vol. Toen bleef ze een poosje rustig zitten. Ze was nog niet helemaal over haar teleurstelling heen. Tenminste: ze had niet veel lust om dadelijk weer te vertrekken. Het was zo mooi hier en zo stil. Echt een plekje om eens geheel ongestoord uit te rusten.

Toen ze zo een poosje gezeten had, kwam ze opeens tot de ontdekking dat ze een beetje slaperig werd, net of ze langzaam bedwelmdde.

„Dat mag niet,” zei ze tegen zichzelf. „Ik ga maar weer.”

Ze liep naar de poort die ze opengeduwd had, maar die was gesloten. Ze duwde er met haar kopje tegenaan. Geen beweging in de poort!

Toe, duwen, nog harder! Maar de poort bleef gesloten.

Ze zette er haar voorpootjes tegenaan. Het hielp niet. Ze liep wat achteruit. Dan met een vaartje tegen de poort op. Hij wist van geen wijken.

Ze begon bang te worden. Een ogenblik bleef ze zitten, als om te overdenken wat ze nu doen moest. Ze zat in een mooi gouden huis gevangen en kon onmogelijk ontsnappen. Ze betastte de wanden van het gouden huis, maar overal waren die even hecht en sterk.

Radeloos liep ze heen en weer. Wat baatte het haar of de

wanden van deze gevangenis van goud waren, of er honing in lag. Nee, van honger zou ze niet omkomen, maar die bedwelming. . . Ze zou bewusteloos worden en sterven. . . Van angst begon ze te roepen. Maar wie hoorde haar? Ze riep nog eens, luider, maar de stilte daarna was erger dan tevoren.

Eindelijk zat ze heel stil te huilen. Ze was al vaker in gevaar geweest; de gevaren voor een bij zijn groot en er zijn er vele in haar korte leven. Telkens was ze gelukkig weer aan de dood ontsnapt, maar nu zag ze geen uitweg.

Er kwam een soort berusting over haar en het scheen of ze wilde slapen. Een enkele maal schokte ze op als in verdriet, toen. . .

Wat was dat? Het werd opeens heel licht in haar gouden gevangenis.

Bieke hief haar kopje op, dat zwaar was als van een grote vermoeidheid.

O, kijk eens! De poort ging langzaam, heel langzaam open. En er stroomde licht binnen, overdadig veel licht. Zonnestralen zochten hun weg door de poort. Ze zochten Bieke. Hadden ze haar hulpgeroep gehoord?

En ze brachten frisse lucht mee in de gevangenis en Bieke ademde die frisse lucht in met volle, gretige teugen. En het loodzware gevoel verdween uit haar kopje, uit haar gehele lichaam. Ze gaf een kreet van vreugde. En verder ging hij open, de poort, die zoëven nog zo wreed gesloten geweest was en al meer zonnestralen schoten naar binnen en al meer frisse lucht stroomde in de gouden gevangenis. . .

Bieke liep naar de poort en probeerde of ze er al door kon. Even nog duwen, toen wandelde ze naar buiten. . .

Op de rand van de bloem bleef ze een ogenblik overgelukkig zitten. Ze keek naar de zonnestralen, die de poort van de leeuwepok geheel openduwden. Toen zei ze met een stemmetje boordevol dankbaarheid: „Zonnestralen, jullie hebben me bevrijd uit mijn gevangenis. Ik dank jullie.”

„Je hoeft ons niet te danken. Wij hebben gedaan wat wij nu eenmaal moeten doen. Wij zouden niet anders kunnen. Waar wij komen, moeten alle poorten van gevangenissen opengaan, hoe vast ze ook gesloten zijn. . .”

9. BIEKE GAAT NAAR EEN HOUTEN HUIS

Toen Bieke thuiskwam, was er weer opschudding in de korf. De bijen liepen druk langs en over elkaar. Het leven dat anders zo rustig en regelmatig voortging, was verstoord. „Wat is er aan de hand?” vroeg Bieke aan Mellie, de waterhaalster. „Waarom lopen jullie zo door elkaar? Zijn er vijanden?”

„Nee, gelukkig niet,” antwoordde Mellie. „Maar we gaan verhuizen.”

„Verhuizen? Waarom?”

„Luister maar es,” zei Mellie geheimzinnig.

En ja, nu hoorde Bieke het ook. Tuut-tuut. Tuut-tuut! Dat had ze al eens meer gehoord. En opeens moest ze weer denken aan die onrust een poosje geleden, toen de oude koningin wilde gaan zwermen, omdat er een jonge op het punt stond geboren te worden. Wat dat nu soms weer zo? Er waren nog enkele gesloten koninginnewiegjes in de korf, dat had Immie haar gisteren nog verteld. Daaruit zouden jonge koninginnen geboren worden, als de voedsterbijen dat tenminste niet verhinderden.

Ze schenen dat niet te willen verhinderen, dus hadden ze plannen om te gaan zwermen. Verhuizen noemde Mellie dat. Bieke liep over de raten naar de koninginnewiegjes. Daar zag ze een wonderlijk schouwspel. In een der wiegjes was een klein gaatje en daardoor stak de jonge koningin haar tongetje. Enkele voedsterbijen waren bezig de jonge koningin in dit wiegje te voeren. De moederbij had dit zeker ook gezien. En daarom liep ze strijdvaardig over de raten en riep: Tuut-tuut! De jonge koningin in het wiegje beantwoordde

deze strijdkreet met een diep: Kwa-kwa!

Bieke wist genoeg. Er kwamen te veel bijen in de korf. Een gedeelte wilde verhuizen.

Ze zocht de moederbij op. Die was omgeven door haar voedsters. Ze beraadslaagde druk.

„Gaan we verhuizen?” vroeg Bieke aan een der voedsters.

„Als het weer zo blijft, gaan we er vanmiddag tussenuit,”

gaf die kort ten antwoord. Toen keerde ze zich van Bieke af.

Ze had het te druk met de bespreking der zwermplannen.

Bieke liep naar het vlieggat. Daar zat Sipa weer op haar oude plaatsje.

„Heb je het al gehoord, Sipa. We gaan weer zwermen.”

„Opzij,” zei Sipa, „hij komt er niet in.” Ze keek strak naar

een slank geel insekt, dat voor het vlieggat heen en weer

vloog en blijkbaar een gelegenheid zocht om naar binnen te

wippen. Dat mocht niet gebeuren. Als het hem gelukte om

de voorraadkamer te bereiken en er met buit vandoor te

gaan, dan kwam hij straks met verscheidene anderen terug

en dan ontstond er oorlog.

Plotseling ging de wesp op de rand van het vlieggat zitten.

Dat was te veel voor Sipa. Met een luide kreet stortte zij zich

op de gele rover. Er ontstond een verwoed gevecht. Andere

bijen snelden toe. Ze hadden Sipa's kreet gehoord.

De wesp bevond zich in een verward kluwen van bijen, maar

hij weerde zich geducht. Zijn angel was gevaarlijk en de

angels der bijen konden niet door zijn gele pantser heen-

dringen. Telkens kromden zich de bijenlichamen om een

dodelijke steek toe te brengen, maar zonder resultaat.

Ook Bieke had zich vol vuur in de strijd geworpen. Zij

trachtte de wesp in de kop te steken, maar het gelukte niet.

Zij beet naar de gele rover, maar ook dat had geen uitwerking.

Toen rolde het kluwen van de rand van het vlieggat. De

wesp zag kans de bijen van zich af te schudden. Bieke plofte

op het bankje onder de korf; ze kwam op haar rug te liggen,

wipte meteen om en wilde opnieuw de wesp te lijf. Ze was

moedig, Bieke, evenals al haar zusters.

De wesp was intussen verdwenen. Dit rooftochtje was hem blijkbaar toch niet bevallen. Maar wie ook verdwenen was, dat was Sipa. De gele rover had kans gezien haar een dodelijke steek toe te brengen. Zij lag een eindje van de korf. Zij kromde haar lichaam, nog een laatste stuiptrekking en toen was het afgelopen. Zij was gevallen als offer van haar plicht.

Bieke zocht naar haar. Ze riep haar naam. Maar kreeg geen antwoord. Wat ze wel hoorde, was een vreugdelied uit de korf, het zwermlied. Daar bereidde men zich voor op het grote zwermfeest. Zo gaat het in het leven.

Hoor! Al luider klonk het lied:

We gaan de wijde wereld in
met onze moederbij;
we maken straks een nieuw begin,
we leven frank en vrij. . .

De zwermroes had het bijenvolk te pakken. Velen gingen buiten tegen de korf zitten in afwachting van het grote ogenblik. Anderen liepen onrustig in en uit. Gewerkt werd er niet meer.

Een ogenblik bleef Bieke aan de rand van het vlieggat zitten. Ze moest aan Sipa denken, die zo opeens verdwenen was, juist nu alles weer zo mooi werd.

Mellie kwam naar buiten.

„Wat zit jij te dromen?” vroeg ze aan Bieke.

„Sipa is dood,” zei Bieke, „Doodgestoken door een wesp, die binnen wou komen.”

„Hm, ja, dat is naar,” zei Mellie, die niet in een stemming was om te treuren. „Maar dat is toch het lot van een poortwachter. En dat kan ons toch allemaal overkomen. Kom, Bieke, het is vandaag een blijde dag, we gaan verhuizen; vul je honingmaagje en ga mee.”

Door Mellie's woorden fleurde Bieke weer wat op. 't Was toch eigenlijk ook zo, dacht ze. Sipa was nu toch weg en zij moest mee.

Ze zag dat vele bijen naar binnen stroomden om zich vol te zuigen voor de tocht. Ze liet zich met de stroom meesleuren naar de voorraadkamers en zocht een gevulde cel op. Snel beet ze het wasdekseltje stuk en at haar maagje rond. Ziezo, nu kon ze drie dagen zonder voedsel als het moest.

Weer zwol het gezang der bijen aan. Toen hoorde ze boven het zingen uit de luide roep van de moederbij: „We gaan!”

Het leek wel alsof alle bijen op dit sein hadden gewacht. Ze begonnen naar buiten te stromen. Allen schenen plotseling aangegrepen door dezelfde begeerte: zo snel mogelijk buiten te komen. Ze verdrongen zich voor het vlieggat, dat te klein was om de schare snel genoeg door te laten. Buiten gekomen startten ze meteen en draaiden in volle kringen door elkaar. De gehele lucht boven de tuin waar de korf stond, was gevuld met de zingende zwermsters. En midden in de zwerm vloog de moederbij, omgeven door haar voedsters.

Bieke bleef dicht bij haar. Ze had reeds eenmaal dit zwermfeest meegemaakt en ze herinnerde zich heel goed hoe droevig het einde geweest was, doordat de moederbij plotseling uit de zwerm was weggevallen. Ze zag hoe één van de boden, die door de moederbij waren uitgezonden om een geschikte woonplaats te vinden, dicht bij haar kwam vliegen en even met haar praatte. Toen bewoog hij zich, al heen en weer vliegend, naar het zuiden. Daar, enkele tuinen verder, stond een oude appelboom. Daar ging hij zitten op één van de takken en dicht naast zich de moederbij met haar voedsters.

Dit was het sein voor de hele zingende zwerm om zich vast te haken aan dezelfde tak. Ze verzamelden zich rond de moederbij. Spoedig hadden allen zich aan elkaar vastgehaakt en hing er een zware tros bijen als een donkere, beweeglijke vrucht aan de tak.

Het werd stil in de lucht. Een enkele bij vloog nog rond, alsof

zij niet genoeg kon krijgen van dit zwieren in de warme zomermiddag. Toen hechtte ook zij zich aan de tros.

Vanuit de verte had een man met een witte kap in de hand het zwermfeest gadeslagen. Zwijgend zijn pijpje rokend had hij de zwerm nagestaard, tot hij zag waar de bijen zich weer verzamelden.

Toen haalde hij een kleine korf voor de dag, trok de witte kap over zijn hoofd en liep naar de oude appelboom.

Bieke kon hem niet zien, want zij zat helemaal midden in de tros, dicht bij de moederbij. Maar opeens voelde ze een geweldige stoot. De bijen die de tak vasthielden, moesten die loslaten en de hele tros viel naar beneden. Met een smak kwamen ze in de kleine korf terecht.

Dadelijk liepen de bijen te hoop om te zien of de moederbij nog bij hen was. Ja hoor, ook zij was in de kleine korf terechtgekomen. De bijen verzamelden zich weer om haar heen. Toen werd het donker in de kleine korf. Bieke zag hoe een donker ding over hen werd heen geschoven. Ze voelde hoe de korf werd opgenomen en weggedragen.

Ze bekommerde er zich weinig om waar ze heen gedragen werd. De moederbij was bij haar en bleef bij haar. Dat was het voornaamste.

De kleine korf werd neergezet op een koele plaats. De bijen bleven dicht bij elkaar en rondom de moederbij zitten om uit te rusten van de vermoeienissen van het zwermfeest. Want ook van een feest kun je moe worden.

Hoelang ze in de kleine korf gezeten hadden, kon Bieke niet zeggen. Maar eindelijk voelde ze dat ze weer opgenomen werden. Wat ging er nu met hen gebeuren? Er groeide een zekere onrust in haar. Ze had ook al zoveel meegemaakt in haar korte leven.

Opeens ging het donkere deksel van de kleine korf af. Ze wilde wegvliegen, maar het verlangen om bij de moederbij te blijven, weerhield haar.

De man-met-de-witte-kap nam de kleine korf op, keerde hem

om boven een grote kist, stootte een paar maal op de korf en . . . het hele bijenvolk, de moederbij, haar voedsters en Bieke inclusief, viel in de kist. De man-met-de-witte-kap legde een deksel over de kist heen en bromde tevreden: „Dat is in orde.”

Bieke was even een beetje beduusd van de val; ze was in een smalle gang terechtgekomen. Hé, de wanden van die gang waren raten en . . . ze roken heerlijk naar honing. Bieke begon meteen tegen de raten op te lopen op zoek naar de moederbij. Ze behoefde niet lang te zoeken. Al gauw kwam ze de moederbij tegen. Ze was bezig de nieuwe woning te inspecteren.

„Blijven we hier, koningin?”

„Mij dunkt van wel, Bieke. Deze woning schijnt al voor ons klaargemaakt te zijn. Er zijn raten, er is honing, wat willen we nog meer. Ik kan meteen beginnen met eieren leggen.”

Dat vond Bieke ook. Gerustgesteld ging ze nu zelf de nieuwe woning onderzoeken. Och, och, wat een ruime woning was dat! En wat waren er veel raten; ze hingen allemaal keurig in mooie raampjes precies even ver van elkaar. Ze liep over alle raampjes, bleef hier eens even zitten en daar en . . . kwam tenslotte Mellie tegen.

„Hé,” zei ze, „ik heb jou helemaal niet meer gezien. Ben je ook meegegaan?”

„En of,” antwoordde Mellie, „maar ik ben op een andere manier hier binnengekomen dan jij. Ik vond het rondvliegen zo heerlijk, dat ik maar niet besluiten kon in de tros te gaan zitten. En juist toen ik dat tenslotte wilde doen, werden jullie door een man-met-een-witte-kap in een korf geschud. Hij legde een deksel erop en droeg jullie weg. Ik ben hem nagevlogen en ging buiten op de korf zitten. Toen hij jullie veel later weer opnam, vloog ik weg en bleef op een afstandje kijken wat er nu met jullie gebeurde. Ik zag hoe hij jullie in een mooie kast stopte en dacht: daar moet ik bij zijn, daar moet ik ook in. Maar juist toen ik in de kast wou wippen, deed de man het deksel erop. Ik ben toen net zolang langs de kast

gaan zoeken tot ik een vlieggat vond. En zo ben ik naar binnen gekomen.”

Bieke had vol belangstelling naar Mellie's verhaal geluisterd. Toen het uit was vroeg ze:

„Waar is dat vlieggat?”

„Kom maar mee,” zei Mellie, „dan zal ik het je wijzen.”

Samen daalden ze langs de raten af tot helemaal onder in de kast.

„Ik zie het al!” riep Bieke, toen ze wat licht zag schemeren.

„Och, och, wat een ruim vlieggat!”

Samen kropen ze er doorheen en . . . nee maar, buiten voor het vlieggat was een keurig bankje, waarop je heerlijk kon uitrusten en je kon koesteren in de zon.

Bieke liep over het bankje van het ene eind naar het andere. Toen moest ze de nieuwe woning aan de buitenkant onderzoeken. Zij was prachtig wit geverfd met groene banden en voorop zat een grote groene bij, een verbazend groot dier; zo'n grote bij had Bieke nog nooit gezien. Gelukkig dat hij dood was.

Toen Bieke weer op de vliegplank aangekomen was, vloog ze op om de nieuwe woning en de omgeving ervan nu in hun geheel op te nemen. Kijk, daar, een eindje verderop, stond de oude woning, de korf, maar Bieke zou er niet meer in terug willen. Nee, hoor, de nieuwe woning was veel ruimer en mooier dan de oude. Het was een paleis bij de oude vergeleken.

Bieke ging dicht bij haar witte paleis op een druiveblad zitten. Ze keek eens naar de zon. Die was bijna geheel weggekropen achter een witte nevel. De zonnestralen deden wel hun best om door die nevel heen te dringen, maar tenslotte werd hij zo dik, dat zij het opgaven. Het mooie weer was voorbij.

Die nacht hoorde Bieke een eigenaardig getikkel op het dak van haar paleis. Ze luisterde scherp toe.

„Regendruppels,” zei ze tegen Mellie, die ook wakker geworden was.

Het getikkel werd een geruis. De regen stroomde neer. Maar in het paleis zaten ze heerlijk droog.

Het was een prachtige woning die ze betrokken hadden.

„Fijn, dat de moederbij hier gebleven is,” zei ze met een slaperig stemmetje tegen Mellie.

Maar die hoorde haar niet meer. De regen had haar in slaap gezongen. Nou, dan zou Bieke ook nog maar een tukje gaan doen.

10. WAS ER GEEN REDDING MEER?

Epira, de kruisspin was boos. En geen wonder! Telkens als ze des nachts weer een mooi, sterk web gesponnen had, kwam des morgens de man-met-de-witte-kap en hij vernielde het. Die nare man, vond Epira. Waarom deed hij dat toch? Zij deed hem toch geen kwaad! Ze was zelfs bang voor de man. Hij was zo groot en zo sterk.

Ze zou maar eens gaan verhuizen. Hier, onder de duiventil, deugde het niet. Aan de andere kant van de bijenstal stond een pergola, een met latwerk overdekte gang en tegen die pergola stond een wijnstok. Daar tussen de bladeren en ranken van die wijnstok kon ze een fijn sterk web maken. Daar zaten ook veel vliegjes, die ze in haar web kon vangen. En misschien was er ook wel eens een bijtje zo dom om in haar web te vliegen. Wie weet!

Dus wandelde Epira langs de drooglijn, langs een muur en langs een der latten van de pergola, totdat ze bij de wijnstok kwam. Die had reeds heel kleine druifjes gezet, maar Epira keek er niet naar. Druiven, nee, dat was geen voedsel voor haar, die moesten de mensen maar opeten. Zij hield meer van een mals boutje.

Al spoedig had ze een geschikte plek gevonden om haar net te spannen. Ze deed dat even zorgvuldig en even kunstig als altijd. Ze was een kunstenaar, Epira. Wie kon zo'n fraai en zo'n sterk web maken als zij? Zelfs een dikke lummel als een dar zou er niet meer uitkomen als hij er eenmaal inzat.

Onverstoorbaar werkte ze een poosje door. Toen ging ze op een blad zitten en overzag haar werk. Ze gromde tevreden. Ziezo, nu konden de dartele vliegjes komen. Ze ging op een

afstandje van het web tussen twee bladeren zitten. Niemand kon haar zien, maar zij zag alles wat er vóór haar gebeurde. Het was al na de middag toen ze zich in haar schuilhoek terugtrok. Ziezo, nu maar afwachten.

Het weer was loom, de lucht iets wazig; de wind had zich ver in het zuiden teruggetrokken. De zon zond haar ontelbare legers van stralen naar de tuin, naar de bijenkast, naar de wijnstok. Het zink op de kast waarin Bieke woonde, werd heet. En ook in de kast was het warm. Onophoudelijk waaierden de bijen op de vliegplank verse lucht naar binnen. De bedorven lucht ontsnapte weer door twee kleine met gaas afgesloten openingen boven in de woning.

Bieke en haar zusters houden van de warmte. Het zijn kinderen van de zomer.

Met dit weer waren alle bloemen open en geurden ze hun honing aanlokkelijk uit.

Bieke en haar zusters hadden het druk. O, nee, zij puften niet van de warmte zoals de mensen wel doen. Zij mopperden niet op het weer. Laat de zon maar schijnen, hoe langer hoe liever.

Bieke had al verscheidene vluchten gemaakt, heen en weer. Ze had in een korenveld heel veel mooie bloemen ontdekt, zoveel, dat het veld er blauw van kleurde. En die bloemen roken heerlijk naar honing.

Opgewonden was ze thuisgekomen en ze had een dolle honingdans uitgevoerd op de raten. Kom mee, kom mee, ik weet een overdadige drachtbron¹. Ze had haar zusters de weg gewezen en nu vloeide de honing als het ware de bijenwoning binnen.

Maar nu moest Bieke toch even uitrusten. En waar kon ze dat beter doen dan op die diepgroene wijnstokbladeren waarop de zon zo heerlijk scheen.

Maar daar bij de wijnstok loerde het gevaar. En toen...

1. Dracht = vlucht waarop honing aangedragen wordt (noot uitg.).

ze stootte opeens tegen een draad. Die draad was kleverig. Hij hield haar vast. Maar dat mocht niet. Ze moest even uitrusten in heerlijke, onbezorgde vrijheid en dan moest ze weer wegvliegen naar het veld met de duizenden korenbloemen.

Ze spartelde wild om los te komen. Ze bewoog haar vleugels uit alle macht. Ze trachtte met haar pootjes die nare kleefdraad weg te werken. Maar het hielp niet. Er vlakbij waren nog meer draden, o, Bieke zag ze opeens allemaal. En waar ze die draden aanraakte, kleefde ze eraan vast.

Er schoot er één los door haar hevige rukken. Maar die draad sloeg om haar vleugeltjes en nog eens. Wanhopig probeerde ze hem weg te werken, weer met haar vleugeltjes te slaan, maar het ging niet, het ging niet meer. De draden hielden haar vast. Zo, opeens, midden in haar nijvere leven was ze gedoemd tot nietsdoen, tot . . . Een hevige angst overviel haar. Ze moest weg uit het kleverige net. Ze kon hier niet blijven, dan zou ze sterven van honger.

Ze begon te roepen. Maar wie hoorde haar? Ze zag, ze hoorde haar zusters thuiskomen, beladen met honing en stuifmeel; ze riep hen om hulp, maar niemand scheen haar te horen. Ze hadden het allemaal veel te druk. Wie lette er op haar. Ze moest zichzelf redden, anders was ze verloren. Ze trappelde woest met haar pootjes. Ze stak haar angel uit, maar daarmee kon ze niets uitrichten tegen de wrede draden, die haar omvangen hielden. Met de grote kracht der wanhoop vocht ze, vocht ze . . . totdat ze doodmoe was. Toen begon ze zacht te huilen. O, ze had al veel gevaren meegemaakt. En telkens was ze weer ontsnapt. Ze was weer ontwaakt uit de verdoving die Filanta haar toegebracht had; ze was ontkomen aan de vreselijke hagelstorm in de hoge eiken op de heuvel; ze was ontsnapt uit de gouden gevangenis van de leeuwebek. Toen hadden de zonnestralen haar geholpen. Maar nu . . .

Hier hielpen geen zonnestralen, hier kon ze niet wegschuilen voor het dodelijk gevaar, hier was er niemand, niemand, die

haar hielp, niemand. Hier zou ze een ellendige dood sterven. Ze herinnerde zich wat Immie haar eens gezegd had, lang geleden, toen ze voor het eerst uitvloog.

Maar wat hielp die herinnering? Ze was verloren.

Alle weerstand brak bij deze gedachte. Een doffe berusting kwam over haar. Ze hilde zacht, een fijn, klaaglijk stemmetje. Ze had haar leven gehad. Nu kwam het einde . . .

Epira was in de stille, warme zomermiddag wat ingedut. Zij had het klauwtje van een van haar acht poten om een hoofd-draad geslagen. Zo kon zij direct gewaarworden of er een insekt in haar web vloog.

Nu kreeg ze opeens een ruk aan haar poot, waardoor ze bijna haar evenwicht verloor. Met een schok schrok ze wakker.

Voorzichtig loerde ze uit haar schuilhoek. Kolossaal, dat werd een goede vangst. Ze mocht zichzelf gelukwensen dat ze al spoedig beet had. En hoe beet! Zo'n heerlijk mals honingbijtje. Dat was de moeite waard om leeg te zuigen.

Gespannen keek Epira toe hoe het bijtje zich al spartelend vaster in haar web werkte. Het was geen dar, dat had ze meteen al gezien. Opgepast dus! Een dar heeft geen angel, maar een honingbij wel. En Epira had respect voor die angel. „Worstel jij maar een poosje in mijn web,” zei ze zacht tegen Bieke, of eigenlijk meer in zichzelf. Ze volgde elke beweging van het bijtje en geloofde soms werkelijk dat het web zou scheuren en de prooi haar zou ontgaan.

Maar het web hield zijn prooi vast en de bewegingen van het bijtje werden minder. Na nog enkele vertwijfelde pogingen werd het stil.

Epira waagde zich uit haar schuilhoek en trok eens aan de draad. Het bijtje bewoog niet meer. Zou het nu al dood zijn? Dat kon toch niet? Ze zou maar eens gaan kijken. Maar pas op voor de angel . . . Langzaam kwam ze geheel uit haar schuilhoek en liep naar Bieke toe.

Toen Bieke haar zag komen, schreeuwde ze het uit. Nu wist ze opeens heel duidelijk dat haar laatste uur geslagen was. En toch . . .

„Wie ben jij?” vroeg Epira bars. Ze bleef op een afstandje zitten.

„Ik ben Bieke van de bijen. Kom je om me dood te bijten?”

„Wat zeg je nou? Bieke? O, ja, jou ken ik wel. Ik heb je vaak voorbij zien vliegen. Maar waarom kom je mijn web kapot-scheuren?”

„Ik scheur het niet kapot. Ik ben er per ongeluk ingevlogen.” Er groeide hoop in Bieke’s hartje. Epira’s stem klonk vriendelijker. Wie weet, misschien wilde ze haar wel loslaten en weg laten vliegen, de vrijheid in.

„Dat liedje ken ik,” begon Epira weer, „maar ik vind het geen manier van doen om een vreedzame vrouw als ik ben in haar middagslaap te storen en bovendien haar web te verscheuren.”

„Ik kon er heus niets aan doen,” zei Bieke. „Toe, astublieft, maak me los. Ik heb nog zoveel te doen.”

„Ik pas wel op,” antwoordde Epira. „Ik zal vlak bij je komen en dan een steek van jouw angel krijgen. Ik denk er niet aan, zo dom ben ik niet.”

„O, nee, dat zou ik beslist niet doen,” zei Bieke, „en ik vind het erg vervelend dat ik je web kapotgemaakt heb. Als je me losmaakt, zal ik je mijn hele leven dankbaar zijn.”

Epira kwam wat dichterbij. Bieke huiverde. De spin, haar aartsvijandin, was groter dan zijzelf. En haar ogen loerden zo. Wat een heerlijk mals boutje, dacht Epira, wat een buitenkansje! Maar ze zei:

„Nou, vooruit, laat ik eens een goede daad doen. Jij bent ook niet iedereen. Ik zal je losmaken, maar denk erom, je angel inhouden. Als je één verdachte beweging maakt, bijt ik je op slag dood.”

„Wees heus maar niet bang voor mijn angel!” riep Bieke, in wie de hoop groot werd. „Ik zal me heel stilhouden!”

Nu kwam Epira vlak bij haar. Ze raakte haar aan; een huivering voer door Bieke heen.

„Opgepast,” zei Epira, „heel stil zijn.”

Wat er toen gebeurde, zou Bieke niet na kunnen vertellen. Ze werd opeens rondgedraaid, zo snel, dat ze er duizelig van werd. Op hetzelfde ogenblik hing ze weer stil en . . . Epira was verdwenen.

Maar Bieke zat vaster in het web dan ooit. Ze besepte wat de spin gedaan had. De kleverige draad zat nu geheel om haar lichaam gewonden, zodat ze zelfs haar pootjes haast niet meer kon bewegen. Al haar hoop om verlost te worden was verdwenen. Epira, de valse spin, had haar steviger in het web gewonden om er des te zekerder van te zijn dat ze haar straks kon uitzuigen.

Nu moest ze sterven, Bieke. Ze wist het heel zeker. Er was geen redding meer . . .

Maar waarom was Epira opeens verdwenen?

11. EN TOCH GERED!

Het was halfvier in de middag.

Zingend kwam ze uit school, Arjanne, het tienjarig dochtertje van de man-met-de-witte-kap. Ze was blij, want ze had twee negens gekregen, één voor schrijven en één voor haar sommen. Ze ging het gauw aan haar moeder vertellen. Het zong in haar en bij iedere stap dansten haar lichtblonde krulletjes op en neer.

„Moeke! Ik heb een negen voor schrijven en een negen voor rekenen gekregen!”

Haar moeder was bezig sterretjes op een jurk voor Arjanne te borduren. Ze legde haar werk neer en zei:

„O, wat fijn! Wat een knappe dochter heb ik toch. Je krijgt van mij een dikke banaan voor je negens.”

„Ik ga weer eens bij de bijen kijken,” zei Arjanne.

Och, och, wat hadden de bijen het druk. Veel jonge, die voor het eerst buiten mochten, speelden voor. Ze dansten voor de korf op en neer, heen en weer en het gonsde van de drukte. Dwars door de dansende jeugd schoten de ouderen, de haalbijen, recht het vlieggat in en er weer uit. Zij hadden het te druk om te dansen.

En eenzaam, machteloos in Epira's net, hing Bieke . . . Wie bemoeide zich met haar . . . ?

Arjanne nam een tuinstoel en ging dicht bij de bijen zitten. Dat deed ze wel vaker. Als je zo rustig zat te kijken, ontdekte je telkens wat nieuws. Ze vond het altijd weer een grappig gezicht wanneer een bij met lichtgele stuifmeelklosjes aan de achterpoten naar binnen tippelde over de vliegplank. Een bij, die met haar maagje vol honing thuiskwam, kon je direct

herkennen aan het neerhangen van het achterlijf.

En de darren, de onbezorgde genietters van het leven, sjouwden de bijenwoning maar in en uit, of die woning van hen was. Soms leek het wel of er een veldslag geleverd werd op de vliegplank en dan weer zag je een bij met het lichaam van een andere wegvliegen: een begrafenis, had vader verteld. Haar blikken dwaalden van de kast en de korf naar de wijnstok met zijn prille druifjes. De wijnstok droeg dit jaar voor het eerst druiven en hij zou rijk dragen. Arjanne stond op om de druifjes van dichterbij te bekijken en toen . . .

„Dat mag niet,” zei ze opeens. Ze had Bieke gezien in het web van Epira.

„Jou zal ik eens verlossen,” vervolgde Arjanne. „Als je in het web blijft hangen, ga je dood. Dan eet Epira je op. Dat mag niet.”

Bieke hoorde Arjanne's stem vlakbij. Ze ontwaakte als uit een verdooving. Kwam daar redding? Was er toch iemand die zich met haar bemoeide?

Ze kende Arjanne wel. Ze had haar vaak bij de bijenwoning zien zitten. Eens had ze zich zelfs op haar hand gezet, die op de leuning van de tuinstoel lag.

Kwam deze kleine mens haar nu verlossen? Ja, kijk maar. Het meisje maakte enkele draden rondom Bieke los.

Terwijl ze daarmee bezig was, kwam Epira opgewonden uit haar schuilhoek. Bieke zag haar komen en schreeuwde:

„Daar komt de spin weer! Maak me los, o, maak me los!”

„Wees maar niet bang, hoor,” zei Arjanne, „ze doet je niets, ze durft niet.”

„Waarom kom je mijn web kapotscheuren? Ik heb jou toch niets gedaan?” riep Epira boos. Woedend keek ze naar Arjanne, maar die ging rustig door. Ze wist wel dat Epira haar geen kwaad zou durven doen.

„Jij mag mijn bijtjes niet vangen, begrepen!” zei het meisje beslist. „En als je je grote mond niet dichthoudt, verniel ik je web helemaal. Wat denk je wel?”

Mopperend kroop Epira weer in haar schuilhoek terug. Wat waren de mensen toch slecht. De man-met-de-witte-kap had haar van de duiventil verjaagd en nu gunde het meisje haar niet eens haar prooi. Ze beklagde zich, Epira, maar ondertussen volgde ze met loerende ogen iedere beweging van het meisje.

Die had intussen de draden rondom Bieke stukgetrokken. Nu moest ze haar nog geheel bevrijden, zodat ze weer vliegen kon. Daartoe ging ze met Bieke op de grond zitten.

„Ziezo, nu zal ik je eens op mijn gemak gaan lospeuteren,” zei ze. „Hoe heet je?”

„Bieke,” zei het bijtje. Een grote vreugde doorstroomde haar. Ze had alle hoop op redding reeds opgegeven en nu werd ze toch gered, geheel onverwachts. Ze was toch een gelukskind!

„Wat een leuke naam, Bieke,” zei het meisje. „Dat betekent bijtje, wist je dat wel?” Ze wachtte niet op een antwoord, maar zei verder: „Hoor es, Bieke, nu verwacht ik één ding van je: dat je je engel thuishoudt. Beloof je me dat?”

„Natuurlijk!” riep Bieke. „Dat spreekt toch vanzelf?”

„Mooi, dan zal ik de draad, die Epira om je heen gebonden heeft, eens netjes loswikkelen. Je blijft maar stilliggen. Je hoeft niets te doen.”

Dat was een karweitje waarvoor veel geduld vereist werd. De draad bleef zo nu en dan aan haar vingers kleven, maar ze vorderde toch. Bieke rolde een paar keer om en om, maar ze bewoog zich niet. En haar engel hield ze heel diep weggetrokken in haar achterlijf.

Toen Arjanne zo een poosje met haar bezig geweest was, voelde Bieke opeens dat haar vleugeltjes vrij waren en ook haar pootjes en . . . o, ze was helemaal vrij, vrij . . . Ze kon haar pootjes weer bewegen, ze probeerde haar vleugeltjes te bewegen. Het ging, o, hoe heerlijk! Een beetje stijf was ze wel, maar dat ging weer over.

Ze krabbelde overeind en zat een ogenblik stil in overgrote vreugde. Het meisje keek naar haar met haar zachte, licht-

blauwe ogen en in die ogen was een grote blijheid.

„Ik dank je wel,” zei Bieke, „jij bent een lieve, kleine mens. Weet je, Sipa heeft mij eens verteld dat ik vooral op moest passen voor de kleine mensen, want die zijn gevaarlijk. Die willen ons doodslaan.”

Arjanne lachte in zichzelf. Die Bieke zei dat zo ernstig. Maar ze had wel een beetje gelijk.

„Wie is dat, Sipa?” vroeg ze aan Bieke.

„Sipa is dood,” zei Bieke. „Zij was poortwachtster van de korf waar ik eerst woonde. Zij wist erg veel, net als Immie, en ze was erg dapper. Ze heeft gevochten met een grote, gele wesp en toen is zij doodgestoken. Zij heeft dapper gevochten om ons te verdedigen.”

„Dat was flink van Sipa,” zei Arjanne peinzend, „dat gebeurt ook in de mensenwereld. Maar lang niet alle mensen zijn dapper en lang niet allemaal willen hun leven geven om anderen te redden. Veel mensen houden alleen maar van zichzelf en dan worden ze laf en wreed.”

„Dat komt bij ons niet voor,” zei Bieke. „Bij ons werkt ieder zo hard als hij kan om het volk in stand te houden. Wij vechten nooit met elkaar; wij zorgen goed voor de koningin en als er vijanden komen, vechten we tot we niet meer kunnen.”

„Jullie zijn beter dan de mensen,” zei het meisje, „want die kunnen nooit lang vrede houden onder elkaar. En als ze met elkaar gaan vechten, wordt alles even naar.”

„Maar waarom doen ze het dan?” vroeg Bieke verwonderd.

„Ik geloof dat ze dat zelf niet weten,” zei Arjanne zacht.

„Dan vind ik ze dom,” zei Bieke wijs.

„Ik ben blij dat ik jullie heb leren kennen, Bieke,” vervolgde Arjanne na een ogenblik stilte. „Jullie leven is mooi. Weet je wat vader wel eens zegt? *Wie geleerd heeft met bijen om te gaan, kan hen niet meer missen.*”

„Maar dat moeten dan de goede, grote mensen zijn,” zei Bieke.

„Dat zijn de grote mensen, die goed willen zijn,” verbeterde

Arjanne. „Helemaal goed is er niet één; maar dat begrijp jij niet, Bieke.”

„Nee,” zei Bieke. Ze streek eens met haar voorpootjes over haar kopje, alsof ze nadacht over iets dat heel moeilijk was. Toen poetste ze haar achterlijf om de laatste sporen van de kleverige draden weg te wissen.

„En nu ga ik weg,” zei ze. „Ik dank je, omdat je me gered hebt. Ik zal het niet vergeten. Als jij eens in nood bent, roep je mij maar. Dan zal ik jou redden.”

„Dat is lief van je, Bieke. En wat ga je nu doen?”

„Nog een paar vrachtjes honing halen,” antwoordde Bieke. Ze begon met haar vleugels te trillen. Toen droegen die dunne, doorzichtige, fijngaderde vleugeltjes haar weer door de stille, warme zonnemiddag. „Daag!” riep ze nog en ze verdween achter de pereboom.

Arjanne bleef zitten en staaarde voor zich uit. Hè, ze wou dat ze ook zo vrij kon vliegen, hoog boven de bloemen, de huizen en de bomen. En waarom waren de mensen ook niet onder elkaar als de bijen? Arjanne wist het wel. Ze had het vaak gehoord, thuis en in de kerk en op school. Als er maar geen zonde was in de wereld . . .

Terwijl Arjanne hierover zat te denken, zweefde Bieke al over het veld met de duizenden blauwe bloemen. Ze streek neer op een van die vele en dronk de nectar, niet alleen voor zichzelf, maar ook voor haar zusters.

12. BIEKE'S WONDERE TOCHT

't Was begin augustus.

Bieke had de leeftijd der sterke bijen al overschreden en toch vloog ze dagelijks in en uit. Wel beschikte ze niet meer over het jeugdige vuur en het grote vliegvermogen dat haar altijd gekenmerkt had, maar ze deed nog dagelijks haar plicht als haalbij.

En toch: ze werd oud, Bieke. Haar mooie, gaderde vleugels waren niet gaaf meer, haar rug was zwart en kaal geworden. Door het vele schuren langs de bloembladeren waren alle haartjes van haar rug verdwenen. Het ging met Bieke net als met ~~mensen~~ die oud worden.

Haar belofte aan Arjanne om haar te helpen als zij eens in nood verkeerde, had ze een keer na mogen komen. Toen enkele dagen later het meisje geplaagd werd door een grote jongen die haar wilde slaan, had ze haar hulpgeroep gehoord. Ze was dadelijk op de jongen afgevlogen en had zolang om zijn hoofd gecirkeld, dat hij Arjanne vergat en op de vlucht sloeg. Nee, ze had hem niet gestoken. Ze wist wel dat ze dat alleen maar in alleruiterste noodzaak doen moest, want dat het haar eigen leven zou kosten. En met je leven ga je niet roekeloos om. Daarvoor is het te kostbaar.

Het was langzamerhand eenzaam geworden om Bieke. Sipa was al lang geleden gestorven in het gevecht met de wesp. Immie was op zekere dag uit de korf gekropen en traag weggevlogen om niet meer terug te keren. Ze voelde dat ze sterven zou, dus ontvluchtte ze de korf en zocht ze de eenzaamheid. Mellie was het slachtoffer van haar werk geworden. Zij rustte op de bodem van de regenton. Van de bijen in de kast was er

niet één Bieke's bijzondere vriendin. Ze voelde dat ook zij niet lang meer leven zou. Ze werd stijf. Ze kon geen grote afstanden meer vliegen en moest vaak uitrusten. Ze kon lang op de vliegplank zitten, zich koesterend in de zon. Dan dwaalde ze met haar gedachten naar het verleden. Wie oud wordt, denkt veel aan vroeger.

Zo zat ze ook nu weer te peinzen, toen er opeens een piepjong bijtje naast haar neerviel. Het plofte op de rug, maar na enige vergeefse pogingen stond het rechtop. Haar achterlijfje ging heftig heen en weer, alsof ze naar adem hapte.

Bieke zag dadelijk aan de dichte beharing en de lichtgrijze kleur van het bijtje dat het nog heel jong, misschien vandaag pas geboren was.

„Hoe heet je?” vroeg Bieke nieuwsgierig. „En waar woon je?”

„Ik heet Fica en ik woon hier in de kast,” antwoordde het bijtje.

„Je bent erg jong. Mag je al uitvliegen?” vroeg Bieke weer.

„Dat weet ik niet. Maar ik ben zo geschrokken.”

„Waarvan?” vroeg Bieke verwonderd.

„Nou, ik dacht er juist over om uit mijn cel te kruipen, toen er hard aan de cel werd geknaagd. Van schrik hield ik me doodstil en bleef kijken wat dat was. Ik zag een donkere kop en een lelijk grauw beest kwam er achteraan. Toen ben ik gauw uit de cel gekropen en naar het vlieggat gevluht. Ik dacht al maar dat het lelijke beest achter me aan kwam. Ik wou weg van het lelijke beest en toen viel ik hier neer.”

„Hoor es,” zei Bieke, „je hoeft niet zo opgewonden te zijn, hoor. Ja, je bent natuurlijk geschrokken, maar dat hoefde niet. Je bent zeker in een hoekje van de kast geboren, helemaal bovenin?”

„Ja, precies,” antwoordde Fica.

„Nou, kijk eens, het gebeurt wel eens dat 's nachts een wit vlindertje in de kast kruipt. Dat legt er eitjes en uit die eitjes komt een rups. Het vlindertje heet wasmot en die rups dus wasmotrups. Die rups doet ons nooit kwaad, maar hij leeft

van onze was. Hij bijt dus de raten kapot, zodat wij de cellen niet meer kunnen gebruiken. En zodoende is die rups schadelijk voor ons. Weet je wat je doet, Fica. Je gaat direct terug naar de plek waar je geboren bent en daar waarschuw je de voedsterbijen. Ze moeten de wasmotrupsen uitroeien, anders gaat ons volk te gronde. En jij, kleintje, moet eerst een paar weken in de kast blijven voor je uit gaat vliegen. Daar is jouw werk, begrijp je?"

Fica was een beetje beschaamd dat ze zo opgewonden weggevlucht was. Ze liep weer naar binnen om te doen wat Bieke haar bevolen had.

„Zo'n opgewonden, jong ding!" zei Bieke in zichzelf. „Maar ze bedoelde het niet kwaad," voegde ze er vergoelijkend aan toe. „Die jonge dingen zijn nu eenmaal anders dan wij, oudere, bedachtzame bijen."

De volgende morgen was er een grote opschudding in de bijenwoning. Het vlieggat werd gesloten. Het eerste licht van de prille zomermorgen kierde juist naar binnen, toen het opeens weer aardedonker werd.

Enkele bijen, die voorzichtig hun kopje naar buiten wilden steken om het weer op te nemen, werden onbarmhartig teruggeduwd. Het vlieggat werd afgesloten.

„Wat heeft dat te betekenen?" riepen enkelen opgewonden. „Wij willen niet opgesloten worden. We willen eruit!"

En zenuwachtig begonnen ze te gonzen.

Zij die teruggeduwd waren, hadden nog juist gezien dat de man-met-de-witte-kap, zo noemden de bijen de imker, hoewel hij lang niet altijd zijn witte kap over het hoofd had, naar de kast kwam lopen. Meer wisten zij echter ook niet te vertellen. Niemand had dit nog meegemaakt.

Er ontstond een grote opschudding onder het bijenvolk. Ze liepen allen door elkaar, niemand dacht meer aan werken. Ze zochten overal of ze een uitgang konden ontdekken. Maar die was nergens te vinden. Boos botsten ze tegen de vlieg-

plank die de uitgang afsloot, maar daar kwam geen beweging in. Hij was onverzettelijk als een muur.

De grote moederbij hield op met leggen en riep haar voedsters bij elkaar. Ze overlegden lang, maar wisten ook de reden van deze opsluiting niet. De grote moederbij was nog maar kort geleden koningin geworden en zij had dit ook nog nooit meegemaakt.

Intussen werden de bijen hoe langer hoe zenuwachtiger. Het gonzen werd luider. Ze holden over de raten, holden langs de wanden van hun gesloten huis, voerden opgewonden gesprekken met elkaar en . . . bereikten niets.

Het werd warm in de kast. En hierin school een gevaar. Het mocht niet te warm worden. Dan liepen de bijen zich dood.

„We moeten ze tot kalmte manen,” zei de grote moederbij.

„Als ze zo door blijven rennen, gaan de meesten dood.”

Ze stuurde haar voedsters uit, die overal vertelden dat de grote moederbij de toestand niet ernstig achtte en de toekomst niet somber inzag. De woning zou straks wel weer geopend worden. De man-met-de-witte-kap was hun vriend. Hij had hun nog nooit kwaad gedaan. Ook nu zou hij wel het beste met hen voorhebben.

Deze woorden kalmeerden de bijen. Ze hielden op met het zinloze hollen over de raten en sommige voedsters begonnen weer met hun bezigheden. De haalbijen hadden echter niets te doen. Ook Bieke niet. Toen zij zag dat het vlieggat gesloten was, schrok ze ook eerst wel een beetje. Dit had ze nog niet beleefd, hoewel ze al heel wat avonturen had meegemaakt. Erg verontrust was zij echter niet. Het moest niet te lang duren, dat spreekt, dan werd het benauwd in de woning. Zij wist een plekje waar frisse lucht was.

Helemaal op de zolder had je twee ronde raampjes tegenover elkaar. Daar zat wel een stukje gaas voor, maar dat was geen bezwaar. Bieke vond het zelfs wel goed, want die raampjes waren altijd open en zonder dat gaas kon iedere rover gemakkelijk naar binnen snappen. Je weet niet voor welke ver-

rassingen je dan kwam te staan.

Bieke zocht de weg naar een der raampjes. Over de bovenverdieping lag een dik kleed, maar in dat kleed was een vierkante opening. Door die opening kwam je op de zolder. Bieke wist wel hoe het er op die zolder uit zag. Er lag een dode bij, er lag een klein plankje, er stond een vierkant bakje met wat verdord gras erin. Waarvoor dat diende, wist Bieke niet. Als ze maar lang genoeg leefde, zou ze het misschien wel te weten komen¹.

Bieke bekommerde zich echter niet om deze dingen. Ze liep over de grote zolder naar het raampje. Een paar kleine, zwarte mieren, die ze op haar weg ontmoette, gingen eerbiedig voor haar opzij.

Ze zette zich voor het raampje en keek naar buiten. Daar, dicht bij hun woning, stond de man-met-de-witte-kap. En naast hem stond . . . Arjanne, het meisje dat haar eens het leven had gered, door haar te verlossen uit het web van Epira. Nu was Bieke geheel gerustgesteld. Het meisje keek vrolijk. Zij zou heus niet toelaten dat de bijen kwaad werd gedaan. „Ziezo, Arjanne,” zei de man-met-de-witte-kap, „nu gaan onze bijtjes op reis en jij mag mee.”

Bieke begreep niet wat de man bedoelde. Ze hoorde alleen maar de naam van het meisje en zag dat ze vrolijk keek.

En toen . . . toen zag ze dat Arjanne naar het raampje kwam waarvoor zij zat. En toen, o, maar dat was prettig: Arjanne zag haar zeker zitten, want ze zei: „Hé, daar zit Bieke, geloof ik. Dag, Bieke!”

„Dag,” zei Bieke, „en waarom zijn wij opgesloten?”

„Tja,” lachte Arjanne, „dat vertel ik je nou es niet. Maar straks zul je blij zijn dat je opgesloten geweest bent.”

„Blijven we lang opgesloten?” vroeg Bieke.

„Nee, hoor, niet zo lang. Blijf maar rustig voor het raampje

1. Het was een bakje om de bijen suiker te voeren in het voor- en najaar, of als het in de zomer eens lang slecht weer was.

zitten. Misschien zie je nog wel iets wat je nog nooit gezien hebt.”

Bieke kreeg gezelschap. Fica, het jonge bijtje, dat pas geboren was, had ook de weg naar de zolder gevonden.

„Wat gebeurt er toch, Bieke?” vroeg ze. „Waarom zijn we opgesloten? Ik ben zo bang.”

„Wees maar niet bang, hoor,” zei Bieke geruststellend, „straks gaat de grote poort weer open.”

Fica had een onbegrensd vertrouwen in Bieke. Die was zo oud en zo wijs. Die had al zoveel beleefd . . .

„Maar ze zijn allemaal zo opgewonden,” zei Fica.

„Ga jij dan naar ze toe en zeg uit mijn naam dat ze zich rustig moeten houden. Er gebeurt niets,” zei Bieke.

Fica snelde naar beneden, regelrecht naar de grote moederbij.

„Koningin,” zei ze, „Bieke heeft gezegd dat we ons helemaal niet ongerust behoeven te maken. En Bieke is oud en wijs.”

Ze hijgde van het harde lopen.

„Zo,” zei de koningin, „dan moet je Bieke eens halen.”

In een wip was Fica weer op de zolder en bij het raampje.

„Zeg, Bieke!” riep ze. „Je moet bij de koningin komen.”

„Dat kan,” zei Bieke kalm. „Dan moet jij me maar bij haar brengen.”

„Zo, Bieke,” zei de koningin, „jij bent zo oud en zo wijs. Ik denk dat jij de oudste van ons allemaal bent. Weet jij waarom we opgesloten zijn?”

„Niet precies, koningin, dit heb ik ook nog nooit meege- maakt,” antwoordde Bieke, „maar ik heb met het meisje gesproken en die zei dat straks de poort weer open zou gaan en dat we dan blij zouden zijn dat we opgesloten geweest waren. Het meisje is een goede vriendin van ons. Zij heeft mij uit het web van Epira, de spin, gered. Dus ik vertrouw haar.”

„Dan zullen wij dat ook doen, Bieke, en we zullen weer rustig aan het werk gaan,” zei de koningin. En toen: „Hoe oud ben je, Bieke?”

„Bijna negen weken, koningin.”

„Een verbazend hoge leeftijd, Bieke. De meesten van jullie worden in deze tijd van het jaar maar zes weken oud. Jij hebt dus al zes weken gevlogen?”

„Ja, koningin.”

„Dan moet jij wel heel sterk zijn, Bieke. En dan zul je wel veel beleefd hebben.”

„O, ja, koningin,” zei Bieke, en er was iets van trots in haar oude hartje.

„Zo, als alles weer rustig is, moet je me eens van je avonturen vertellen, wil je?”

„Graag, koningin.”

De grote moederbij omhelsde haar en hiermee was het onderhoud afgelopen.

Bieke wandelde rustig weer naar de zolder en zocht haar plaatsje aan het raam weer op.

Daar zag ze dat de man-met-de-witte-kap en het meisje samen naar haar woning kwamen. En even later voelde ze haar woning bewegen. Het leek wel, of ze zweefde.

Kijk, de jasmijn, de pereboom, de duiventil en de wijnstok gingen achteruit en verdwenen weldra uit het gezicht.

Beneden in de woning zwol het gegons weer aan, maar Bieke hoorde het nauwelijks, zo ingespannen keek ze naar buiten.

Opeens hield het zweven op. Maar dadelijk daarop begon het weer en nu voelde ze ook telkens onaangenaam stoten. Ze werden weggebracht, dat werd haar nu wel duidelijk. Maar waarheen?

O, kijk, de huizen en de bomen vlogen voorbij. En ook veel mensen.

Dat duurde zo een poosje en toen zag ze geen huizen meer en ook geen mensen. Wel veel bomen bij elkaar, o, zoveel bomen. En dan weer grote, gele velden. Die had Bieke wel meer gezien. Maar zoveel bomen!

Toen hielden ook de bomen op. Toen zag Bieke een onafzienbaar golvend veld in een kleur die haar onbekend was. En uit dat veld steeg een geur op, een heerlijke, pittige geur.

Ze rook honing . . .

Opeens zag ze weer het blonde gezichtje van Arjanne voor het raampje.

„En Bieke?” vroeg ze, „zie je nu, waar je heen gaat?”

„Nee,” zei Bieke, „ik ben hier nog nooit geweest.”

„Och ja, dat is ook zo. Maar zie je dat witte huis daarginds? Daar zetten we je woning neer en daar mogen jullie een poosje blijven. Je bent nu op de hei.”

„Het ruikt hier heerlijk,” zei Bieke, „en ik zal blij zijn als de poort opengaat.”

„Nog even geduld,” zei het meisje vrolijk en weg was ze weer. Het werd nu even moeilijk voor het bijenvolk. De woning stootte erg. Eenmaal zo hevig, dat Bieke haast van het raampje viel. De bijen beneden op de raten tuimelden op en over elkaar. Ze gonsden luid van opgewondenheid en de koningin, die haast in de knel geraakte, kon ze niet meer tot bedaren brengen.

Gelukkig, de woning stond stil. Nog even en . . . de poort ging open. De vliegplank werd naar beneden geslagen. Enkele bijen stormden meteen naar buiten. Ze renden over de vliegplank en plonsden meteen in de frisse morgen. Uitgelaten zwierden ze voor de kast heen en weer. Toen kwamen ze tot bedaren.

Er was vreugde in het bijenhuis. Steeds meer bijen stroomden naar buiten. Ze dronken de heerlijke honinggeur in. Er was een wonder gebeurd. Thuis moesten ze soms ver vliegen om de honing te halen. Hier was een zee van kleine paarse bloempjes. En ieder bloempje was een honingbron. Zo hadden ze het nog nooit meegemaakt. Vlak bij hun woning konden ze zich laven. Ze waren dronken van vreugde. Als in een roes dansten ze over de duizenden paarse bloempjes en toen ze hun vreugde uitgevierd hadden, kreeg de haaldrift hen te pakken. Met een leeg honingmaagje vlogen ze uit en even later kwamen ze reeds volgeladen terug. Och, och, wat een feest!

De zon kwam op boven de paarse vlakte. Ze zond haar stralen over de paarse wereld. Ze zond ze ook voor de poort van de bijenwoning. Ze riep de bijen: „Kom, kom eruit! 't Is feest vandaag: het feest van de honing op de heide.”

En de stuifmeelbijen kwamen met dikke, donkergrijze pollen aan hun achterpootjes terug en de waterhaalsters hadden al gauw de regenton bij het witte huis gevonden en ook het vijvertje dat ervoor lag.

Ook Bieke kon niet binnenblijven. In haar oude hartje was de haaldrift groot en ze zwoegde van de morgen tot de avond. Wie had gedacht dat ze hiervoor een poos binnen hadden moeten blijven? En wie dacht nog aan de narigheid van het opgesloten zijn? Bieke, ja even, toen ze vermoeid uitrustte op de vliegplank. Zij vond dat het meisje volkomen gelijk gehad had.

Maar lang tijd om te rusten gunde ze zich niet. Er was honing. Ze moest halen, veel, heel veel. En ze voelde dat ze niet lang meer leven zou. Dus moest ze werken. Want een bijtje rust niet als ze oud wordt. Ze werkt tot ze niet meer kan. Zo luidt de wet van het bijenvolk.

Die avond, toen de zon reeds was weggezonken achter de donkere zoom aan de verre horizon, zocht ze vermoeid van de drukke dag de grote moederbij op.

„Koningin,” zei ze, „ik word oud. Ik wil u m'n avonturen vertellen.”

En de koningin luisterde naar haar, aandachtig, zoals het een jongere betaamt naar de woorden van een oudere wijze te luisteren.

„Je hebt een mooi, werkzaam leven achter je, Bieke. Je kunt er vol tevredenheid op terugzien,” zei ze, toen Bieke uitverteld was . . .

13. BIEKE'S EINDE

Over de grote paarse heide, die zoet geurt in de frisse morgen, dwaalt eenzaam een oude bij. Langzaam vliegt ze over de duizenden kleine bloempjes, alsof ze nog eenmaal de ganse vreugde van het bijenleven in zich indrinken wil.

Bieke heeft gevoeld dat haar einde kwam. Ze wilde niet in de woning blijven. Ze wil sterven boven het wijde gebied waar het honingfeest hoogtij viert. Ze wil zich nog eenmaal laten koesteren door de zonnestralen. Ze wil nog eenmaal verzadigd worden van honinggeur en zonneschijn.

Dan . . . een wonder gevoel doorstroomt haar, een gevoel zoals ze eenmaal gekend heeft, toen ze de koningin volgde op haar bruidsvlucht. Een wondere drift drijft haar omhoog. Ze wil stijgen, Bieke, hoger, al hoger. Ze wil naar de zon, de vriendelijke, grote moeder, die iedere dag weer haar stralen naar de aarde zendt, die stralen die Bieke vaak hebben verkwikt in haar lange leven, die haar eens gered hebben uit een gouden gevangenis.

Hoger stijgt ze, al hoger. 't Is of nu, aan het einde van haar leven, nog eenmaal een grote, jeugdige kracht haar doorstroomt, een snel opflikkerend vuur, dat spoedig dooft.

Ze klimt in een allesverterend verlangen naar de zon.

De wijde paarse vlakte is ver onder haar. De mooie woning, waarin haar duizenden zusters wonen en ook de grote moederbij, is een stip geworden.

Hoger, toe, hoger.

Het verlangen wordt een heimwee.

Dan . . . het duizelt Bieke. Een floers trekt over haar ogen, een verlamming trekt door haar lijfje, haar vleugeltjes willen

niet meer.

Het wordt donker . . . Bieke valt, haar kracht is opgeteerd. Ze valt in een bodemloze duisternis . . .

Ergens in de grote heide, in de koele schemering onder een dak van stille, paarse bloempjes, ver van de plaats waar ze geboren is, ligt Bieke stil, onbeweeglijk stil, haar oude lijfje gekromd als in een laatste pijn. Boven haar ruist de zomerwind en gonzen haar jongere zusters van bloem tot bloem . . .

Bieke heeft gewerkt tot haar laatste levensdag. Ze heeft trouw de plicht vervuld, die de grote Schepper van de ganse bezielde en onbezielde natuur haar opgelegd heeft. Ook haar kleine leven is een lied geweest ter ere van Hem, die 't al heeft geschapen. Om dit lied te horen, moeten wij stil zijn, moeten wij *willen* luisteren. Dan zal ook in ons iets van dit lied gaan meezingen, ter ere van Hem die ook ons heeft geschapen en die wil dat ook ons leven een lied is . . . Dat lied kan in ons echter slechts zingen in liefde.

